

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

NACRT ZAKONA O PRORAČUNU

Zagreb, 13. siječnja 2003.

S A D R Ž A J

stranica	
USTAVNA OSNOVA I RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA	1
I. OPĆE ODREDBE 11	1
II. SADRŽAJ PRORAČUNA I FINANSIJSKOG PLANA	8
III. IZRADA PRORAČUNA I FINANSIJSKOG PLANA 11	11
IV. POSTUPAK DONOŠENJA PRORAČUNA	18
V. IZVRŠAVANJE PRORAČUNA	22
VI. UPRAVLJANJE IMOVINOM DRŽAVE I JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	29
VII. ZADUŽIVANJE, UPRAVLJANJE DUGOVIMA, JAMSTVA DRŽAVE I JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE TE JAVNOG SEKTORA	34
VIII. ODGOVORNOST ČELNIKA PRORAČUNSKOG KORISNIKA, FINANSIJSKOG KONTROLORA I RAČUNOPOLAGAČA DSTVO 53	44
IX. PRORAČUNSKO RAČUNOVODSTVO 53	45
X. POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU PRORAČUNA I GODIŠNJI OBRAČUN PRORAČUNA	48
XI. NADZOR PRORAČUNSKIH KORISNIKA 31	52
XII. KAZNENE ODREDBE 54	54
XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE 56	60
OBRAZLOŽENJE ODREDABA NACRTA ZAKONA	1

NACRT ZAKONA O PRORAČUNU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o proračunu sadržana je u članku 2. stavak 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/01 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Sadašnji sustav proračuna i proračunskih odnosa u javnom sektoru uređen je Zakonom o proračunu (Narodne novine, br. 92/94), koji je stupio na snagu 22. prosinca 1994., a primjenjuje se od 1. siječnja 1995. Zakon je uspješno ostvario prvotno postavljene ciljeve objedinjavajući na globalnoj razini određene segmente proračunskih odnosa u javnom sektoru.

Tijekom prethodnog razdoblja pokazala se, međutim, potreba da se određena područja u proračunskim odnosima između države i javnog sektora definiraju na drugi i/ili sukladno promjenama utvrđeni način, što je i provedeno podzakonskim aktima, budući da je Zakon to u većoj mjeri i omogućavao.

U novonastalim međunarodnim uvjetima, međutim, njegova primjena postaje upitnom zbog novih ciljeva i metoda vezanih uz sveobuhvatnost iskazivanja funkcija i zadaća javnog sektora koji se očituju u obuhvatu opće države i u transformaciji planiranja putem programa te izvršavanja rashoda i izdataka s jedinstvenog računa Riznice i proračunskog računovodstva, ali i u poteškoćama uvjetovanima mnoštvom podzakonskih akata kojima su sukcesivno tražena nova rješenja.

Zakonom propisane odredbe nepotpune su, a podzakonskim aktima dorađena rješenja otežavaju njihovu primjenu, transparentnost i nadzor.

Otežan je i nadzor javnog sektora, jer nadzor je moguć samo onda kada postoje jasna pravila, postupci, evidencija i nadzorne službe. Upitna je i transparentnost cjelokupnog sustava i proračunskih odnosa između države, lokalne samouprave i javnog sektora, a napose izvanproračunskih fondova, agencija i trgovačkih društava u kojima država ima odlučujući utjecaj na upravljanje.

Radi uspostave kvalitetnijega informacijskog sustava započeta je reforma računovodstvenog sustava koja je dovela do širih promjena u okviru sustava proračuna.

Hrvatski sustav računovodstva proračuna bio je do kraja 2001. godine utemeljen na novčanoj osnovi, s nedosljednom primjenom standardnih, međunarodno priznatih klasifikacija.

Informacijski nedostaci primjene novčane računovodstvene osnove i nedosljednih klasifikacija postupno su se nastojali otkloniti sve izraženijim modifikacijama, što je rezultiralo brojnim izmjenama i dopunama:

- Pravilnika o računovodstvu i računskom planu proračuna (Narodne novine, br. 98/94, 15/96, 94/98, 165/98 i 62/99.),
- Pravilnika o primjeni Računskog plana proračuna (Narodne novine, br. 165/98 i 126/00.),
- Pravilnika o finansijskom izvještavanju za proračune i proračunske korisnike (Narodne novine, br. 62/99 i 137/99).

Potaknuti zahtjevima koje su pred nas postavili statistički sustavi, prvenstveno Statistika državnih financija (Government Finance Statistics, GFS – statistički sustav koji razvija Međunarodni monetarni fond, a koji je oblikovan s ciljem da bude kvalitetna informacijska podrška ekonomskim analizama opće države, odnosno javnog sektora u cijelini), ali i zbog uočavanja nedostataka dosadašnjeg pristupa, godine 2001. donosi se Naputak o ekonomskoj i funkcijskoj klasifikaciji rashoda i prihoda (Narodne novine, br. 93/01) i Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 119/01 i 74/02).

U Naputku o ekonomskoj i funkcijskoj klasifikaciji rashoda i prihoda (Narodne novine, br. 93/01.) objavljen je sadržaj - numeričke oznake i opisi stavki ekonomске i funkcijске klasifikacije. Propisani sustav klasifikacija prilagođen je klasifikacijama od kojih polazi Statistika državnih financija (GFS), ali i drugi međunarodni makroekonomski statistički sustavi (npr. Sustav nacionalnih računa – SNA).

Ekomska, funkcija i organizacijska klasifikacija institucionalni su okvir organiziranja i praćenja rashoda i izdataka te prihoda i primitaka. Ekonomsko (prema vrsti), funkcionalno (prema namjeni) i organizacijsko (prema nositelju) razvrstavanje rashoda temelj je za upravljanje radom i za praćenje uspješnosti poslovanja pojedinog subjekta ili države u cijelini.

Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu propisan je računski plan, temeljen na ekonomskoj klasifikaciji, koji je postao podlogom i analitičkim okvirom za praćenje svih faza proračunskog ciklusa (planiranja, praćenja izvršavanja i izvršavanje). Zbog uočenih nedostataka novčana je osnova zamijenjena modificiranim nastankom događaja. Prednosti

toga koncepta ogledaju se u učinkovitijem upravljanju imovinom, obvezama i troškovima.

Izmjenama i dopunjena Uredbe o računovodstvu proračuna (Narodne novine, br. 96/94, 108/96, 119/01 i 74/02) i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu značajno su promijenjeni ne samo ključni elementi računovodstvenog sustava proračuna već i sustava planiranja i izvršavanja.

Sve promjene u okviru sustava proračunskog računovodstva odrazile su se i na sustav financijskog izvještavanja. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 74/02), osim promjena u vrsti financijskih izvještaja i razdobljima njihova sastavljanja, donosi i prošireni obuhvat države. Tako se od 2002. godine u konsolidaciji, za potrebe analiza, u proračun države uključuju i društva u javnom sektoru: Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Hrvatski fond za privatizaciju i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

Potrebno je istaknuti kako je u okviru Nacrta zakona naglašeno značenje unutarnjeg nadzora i revizije u dijelu kontrole cjelokupnoga proračunskog procesa u skladu sa smjernicama Europske unije.

Nacrt zakona detaljno uređuje sve faze proračunskog procesa u skladu sa smjernicama Europske unije u području javnih financija i međunarodnim statističkim sustavima te otklanja manjkavosti važećega Zakona.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti predloženim Zakonom

Nacrt zakona o proračunu dio je programa Vlade Republike Hrvatske i predprijamne strategije za pridruživanje, sukladno zahtjevima institucija Europske zajednice.

Temeljni je cilj izvršavanje zadaća i programa države i lokalne samouprave uz učinkovito i gospodarsko korištenje proračunskih prihoda i primitaka, a na temelju jasnih pravila, o tome da se proračunom utječe na socijalnu stabilnost i gospodarski razvitak zemlje.

Jasnim definiranjem proračunskog planiranja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika kao i njihova izvršavanja i izvještavanja putem izvještaja i godišnjih obračuna proračuna i financijskih planova te konsolidacije na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i države te sustavom kontrole i odgovornosti u upravljanju proračunom na sveobuhvatan se način reguliraju odnosi u značajnom dijelu javnog sektora.

Predložene izmjene u području proračuna i proračunskih odnosa javnog sektora opsežne su i iziskuju sveobuhvatnu i duboku reformu njegova

sustava te donošenje novoga zakona o proračunu umjesto izmjena i dopuna sadašnjega Zakona o proračunu.

Polazne osnove u izradi Zakona sadržane su u važećem Zakonu o proračunu Republike Hrvatske, podzakonskim aktima i smjernicama Europske unije u području proračuna.

Opredjeljenje za pridruživanje Europskoj zajednici i članstvo u međunarodnim institucijama poticaj su da se zakonodavno-institucionalni sustav javnog proračunskog sektora Republike Hrvatske, u dijelu proračuna i proračunskih odnosa temeljito i sveobuhvatno dogradi i izmijeni. Navedene polazne osnove nedvojbeno su bez alternative i posve su u službi postavljenih ciljeva.

Nacrtom zakona se ciljevi, načela, sadržaj, planiranje i izvršavanje proračunate strukture proračuna usklađuju sa zahtjevima, načelima i pravilima Europske zajednice i međunarodnih institucija prikladno modelima primijenjenima u zakonodavstvima zapadnoeuropskih zemalja i zemalja koje su u postupku pridruživanja već uskladile svoju zakonodavnu regulativu iz ovoga područja.

Konačni je cilj uvođenje cjelokupnog *acquis communautairea* na području proračuna kao osnovnog finansijskog propisa. Ova obvezujuća pravila sadržana su u okviru pristupa Republike Hrvatske i smjernicama Europske unije:

Zakon se odnosi na tri glavna područja:

1. područje planiranja izrade i donošenje proračuna te njihovo izvršavanje na razini države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;

2. područje upravljanja proračunskim sredstvima, dugotrajnom imovinom i javnim dugom, te zaduzivanje i davanje jamstava koje obavljaju subjekti u djelatnosti javnog sektora;

3. područje proračunskih odnosa u javnom sektoru kako unutar javnog proračunskog sektora tako i u izvanproračunskim fondovima, agencijama i trgovackim društvima u kojima država odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju odlučujući utjecaj na upravljanje s obzirom na izvore financiranja i zaštite zakonitosti, učinkovitosti, ekonomičnosti i transparentnosti u proračunskim odnosima. Da bi se to postiglo, postupci nadzora moraju biti regulirani i dostupni svim stranama u slučaju kršenja prava. Nadzorni postupak mora biti brz kako bi se udovoljilo zahtjevima za učinkovitošću.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

1. Svi proračuni i proračunski korisnici dužni su dosljedno primjenjivati sva načela, pravne norme i postupke za izradu, donošenje i

izvršavanje finansijskih planova odnosno proračuna, za upravljanje proračunskim sredstvima i imovinom, za primjenu proračunskog računovodstva i izvješćivanje, s tim da podliježu proračunskom nadzoru i unutarnjoj kontroli koju sami ustrojavaju uz mjere odgovornosti čelnika i drugih odgovornih osoba.

2. U postupku određivanja subjekata koji su obvezni u cijelosti primjenjivati Zakon vodilo se računa o tome da je riječ o proračunskim korisnicima – državnim tijelima, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, javnim ustanovama, proračunskim fondovima i mjesnoj samoupravi - pravnim osobama koje su u sustavu proračuna i koje obavljaju zadaće po proračunskim pravilima javnog sektora. Iako se radi o proračunskim korisnicima, među njima su ustanovljene bitne razlike koje se odnose na način iskazivanja strukture njihovih rashoda i njihova obuhvata u okviru nadležnog tijela. U njihovu postupanju zahtjeva se primjena načela zakonitosti, učinkovitosti, ekonomičnosti i transparentnosti u okvirima zakona i podzakonskih propisa koji se temelje na zakonu.

3. Zakon se u određenim dijelovima odnosi i na druge pravne osobe – izvanproračunske fondove, agencije i trgovačka društva u kojima država i jedinice lokalne i područje (regionalne) samouprave imaju odlučujući utjecaj u upravljanju (planiranje i upravljanje novčanim sredstvima, zaduživanje i davanje jamstava, računovodstvo i podnošenje izvještaja) te na konsolidaciju proračuna Republike Hrvatske kako bi se iskazala ukupna izdvajanja za javni sektor, ali kako im se ne bi onemogućavalo normalno obavljanje djelatnosti i stavljalih ih u neravnopravan položaj u odnosu na ostale sudionike na tržištu.

Zakon sadržava zajednička jasna pravila, načine i postupke vezane uz planiranje, izradu i donošenje te provedbu proračuna.

Podzakonski akti, prema modelima zapadnoeuropskoga zakonodavstva, odnosili bi se u pravilu na tipske obrasce i na provedbene propise za specifične uvjete izrade strukture i sadržaja te na rokove koji se napose odnose na izvanproračunske korisnike.

Zakon je usmjeren na povećanje učinkovitosti i transparentnosti proračuna sukladno smjernicama Europske unije, a uključuje standardizaciju terminologije i predviđa poboljšanje informatičkog i informacijskog sustava proračuna i proračunskih korisnika u planiranju, izvršavanju, izvještavanju i računovodstvu.

Proširena je odgovornost odgovornih osoba i propisane su kaznene odredbe.

Uvodi se obveza:

1. izrade finansijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika,

2. izrade konsolidiranog proračuna Republike Hrvatske, države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji donosi predstavničko tijelo;

3. donošenja konsolidiranog godišnjeg obračuna proračuna Republike Hrvatske, države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji donosi predstavničko tijelo;

4. izrade plana razvojnih programa, plana radnih mjesta i plana javne nabave proračuna i proračunskih korisnika.

U izradi Zakona korištena su i saznanja zasnovana na usporedbi sa zakonima Republike Slovenije koja je kandidat za priključenje Europskoj uniji, te sa zakonima Njemačke, Bugarske i Republike Austrije koje su članice Europske unije.

NACRT ZAKONA O PRORAČUNU

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj i područje primjene Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna, upravljanje imovinom i dugovima, upravljanje javnim dugom, zaduživanje i jamstvo države te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski odnosi u javnom sektoru, računovodstvo, unutarnji i proračunski nadzor.

Članak 2.

(1) Odredbe ovoga Zakona odnose se na državni proračun, proračunske korisnike državnog proračuna, proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove proračunske korisnike, na javne ustanove i mjesnu samoupravu (u nastavku teksta: proračun i proračunski korisnici).

(2) Pojedine odredbe ovoga Zakona uređuju proračunske odnose i pravila koja se primjenjuju na izvanproračunske fondove, agencije i trgovačka društva u kojima država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje, i to na izradu finansijskih planova, upravljanje novčanim sredstvima, zaduživanje i davanje jamstava, računovodstvo, izradu i podnošenje izvještaja i provedbu proračunskog nadzora, a koji se, s obzirom na izvore financiranja, uključuju u konsolidirani proračun Republike Hrvatske (u nastavku teksta: izvanproračunski korisnici).

(3) Ministar financija pravilnikom utvrđuje korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i način vođenja registra korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Značenje pojmova

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona smatra se da:

1. aktivnost je dio programa u kojem su planirani rashodi i izdaci za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom;

2. državni proračun je zakonodavni akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci države za jednu godinu, u skladu sa zakonom, koji donosi Hrvatski sabor (u nastavku teksta: Sabor);

3. donacije su namjenski nepovratna tekuća ili kapitalna davanja koja donator daje za određenu namjenu;

4. državna riznica je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija u kojoj se obavljaju poslovi što se odnose na pripremu i konsolidaciju proračuna, izvršavanje državnog proračuna, državno računovodstvo, te upravljanje javnim dugom, finansijskom i nefinansijskom imovinom države;

5. dugoročni razvojni dokumenti jesu nacionalne strategije i programi koje donosi Sabor te plan razvojnih programa koje donosi Vlada Republike Hrvatske (u nastavku teksta: Vlada);

6. ekomska klasifikacija sadrži prihode i primitke po prirodnim vrstama te rashode i izdatke prema ekonomskim namjenama za koje služe;

7. finansijska imovina jesu novčana sredstva, potraživanja, dionice i udjeli u kapitalu pravnih osoba, vrijednosni papiri i druga ulaganja u pravne osobe;

8. finansijski plan je akt proračunskog i izvanproračunskog korisnika kojim su utvrđeni njegovi prihodi i primici te rashodi i izdaci za jednu godinu u skladu s ovim Zakonom;

9. finansijsko izvještavanje skup je informacija o finansijskom položaju, uspešnosti poslovanja i novčanim tokovima proračuna i proračunskih korisnika i izvanproračunskih korisnika;

10. funkcionska klasifikacija je skup poslova, funkcija i programa države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave organiziranih i razvrstanih prema namjeni za koju služe;

11. glavni program skup je programa koji pridonosi ostvarenju ciljeva izvršnog tijela utvrđenih njegovom odlukom;

12. izvanproračunski korisnici jesu izvanproračunski fondovi, agencije i trgovačka društva u kojima država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje;

13. izvanproračunski fond je izvanproračunski korisnik, pravna osoba osnovana na temelju zakona koja se financira iz namjenskih doprinosa i drugih prihoda;

14. izvršno tijelo je Vlada te poglavarstvo općine, Grada Zagreba, grada i županije (u nastavku teksta: poglavarstvo) koji predlažu svom predstavničkom tijelu proračun, godišnji obračun proračuna i izveštaje;

15. državni dug iznos je koji se pozajmljuje radi financiranja deficitia proračuna i proračunskih korisnika;

16. javni sektor su korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove i mjesna samouprava;

17. javne ustanove su ustanove koje su osnovane zakonom ili propisima na osnovu zakona, a financiraju se iz proračuna;

18. jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jesu općina, grad i županija čija tijela obavljaju funkcije, izvršavaju zadaće i donose programe propisane zakonom i odlukama donesenima na temelju zakona za što se sredstva osiguravaju u njihovu proračunu i finansijskom planu proračunskih korisnika;

19. jedinstveni račun državne riznice i jedinstveni račun riznice proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sustav je računa proračuna preko kojeg se izvršavaju uplate prihoda i primitaka i isplate rashoda i izdataka;

20. konsolidacija je iskazivanje finansijskih podataka više međusobno povezanih proračuna i/ili proračunskih korisnika te izvanproračunskih korisnika kao da se radi o jedinstvenom subjektu;

21. konsolidirani proračun države (središnje) je konsolidirani državni proračun i finansijski planovi izvanproračunskih korisnika;

22. konsolidirani proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je konsolidirani proračun jedinice lokalne samouprave i finansijski planovi izvanproračunskih korisnika, a konsolidirani proračun jedinice područne (regionalne) samouprave je konsolidirani proračun jedinice područne (regionalne) samouprave i finansijski planovi izvanproračunskih korisnika;

23. konsolidirani proračun Republike Hrvatske (opće države) je konsolidirani proračun države (središnje) i konsolidirani proračuni jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave;

24. lokacijska klasifikacija prikaz je rashoda i izdataka prema teritorijalnom ustroju Republike Hrvatske;

25. mjesna samouprava su mjesni odbori, gradske četvrti i gradski kotarevi koji se osnivaju statutom jedinice lokalne samouprave;

26. nefinansijska imovina je neproizvedena nefinansijska imovina i proizvedena dugotrajna imovina;

27. predsjednik poglavarstva jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (u nastavku teksta: predsjednik poglavarstva) je općinski načelnik, gradonačelnik i župan koji predlaže poglavarstvu proračun, izvešća i druge akte;

28. odgovorna osoba čelnik je proračunskog i izvanproračunskog korisnika i osoba na koju je ta ovlast prenesena njegovom odlukom, računopolagač i finansijski kontrolor;

29. organizacijska klasifikacija prikaz je rashoda i izdataka prema strukturi ustroja države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;

30. plan razvojnih programa planiranje je rashoda za investicije i kapitalne pomoći;

31. pomoć je tekući ili kapitalni prijenos prihoda međunarodnoj organizaciji, stranoj vladi, središnjem proračunu, proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, izvanproračunskom fondu i trgovačkom društvu;

32. pozajmljivanje je plasiranje proračunskih viškova davanjem zajma te kupnjom vrijednosnih papira i vlasničkih udjela;

33. predstavničko tijelo je Sabor, županijska skupština i Gradska skupština Grada Zagreba te općinsko i gradsko vijeće (u nastavku teksta: predstavničko tijelo) koje donosi proračun, godišnji obračun proračuna i izveštaje;

34. primatelji sredstava pravne su i fizičke osobe koje primaju sredstva iz proračuna na temelju posebnih propisa, sudske odluke i ugovora;

35. program je skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkoga cilja;

36. programska klasifikacija prikaz je programa i njihovih sastavnih dijelova;

37. projekcija proračuna procjena je prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračuna za višegodišnje razdoblje;

38. projekt je sastavni dio programa u kojem su planirani rashodi i izdaci za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom, a koji se planira jednokratno;

39. proračun je opći akt jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju

rashodi i izdaci jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za jednu godinu, u skladu sa zakonom i odlukom donesenom na temelju zakona koji donosi njihovo predstavničko tijelo;

40. proračunske klasifikacije jesu ekomska, funkcija, organizacijska, lokacijska i programska po kojima se planiraju i iskazuju proračunski rashodi i izdaci;

41. proračunski fond je proračunski korisnik osnovan na temelju zakona, koji se financira iz proračuna i iz namjenskih prihoda fonda;

42. proračunski izdaci odljevi su novca za finansijsku imovinu i otplatu zajmova;

43. proračunski korisnici su državna tijela i tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, proračunski fondovi i mjesna samouprava, a čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u proračunu.

44. proračunski i izvanproračunski nadzor sustav je kontrole materijalno-finansijskog poslovanja proračunskih korisnika, pravnih i fizičkih osoba kojima se sredstva osiguravaju u proračunu;

45. proračunski prihodi porezni su i ostali prihodi koji su zakonima i drugim propisima donesenima na temelju zakona propisani kao obvezni, prihodi od prodaje nefinansijske imovine i ostali prihodi za koje ne postoji zakonska obveza davanja;

46. proračunski primici priljevi su novca od finansijske imovine i zaduživanja;

47. proračunski rashodi propisani su zakonom i propisima donesenim na temelju zakona za poslove, funkcije i programe koji se planiraju u proračunu i njihovim finansijskim planovima;

48. proračunska dodjela okvirni je iznos sredstava za pokriće rashoda i izdataka koji se utvrđuje proračunskom korisniku mjesечно;

49. proračunsko računovodstvo dio je računovodstvenog sustava kojim se uređuje prikupljanje, analiziranje i izvještavanje o poslovnim događajima proračunskih i izvanproračunskih korisnika;

50. račun financiranja iskazuje pozajmljivanje i zaduživanje proračuna države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;

51. registar korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave popis je proračunskih korisnika i izvanproračunskih korisnika koji se mijenja i dopunjuje za vrijeme pripreme proračuna za pojedinu godinu;

52. subvencije su sredstva koja se daju za poticanje proizvodnje određenih proizvoda i pružanja usluga;

53. upravno tijelo za financije općine, grada i županije (u nastavku teksta: upravno tijelo za financije) priprema proračun, godišnji obračun proračuna i izvještaje te obavlja druge finansijske poslove za poglavarstvo tijelo;

54. zaduživanje je uzimanje zajma ili izdavanje vrijednosnih papira za otplate glavnice duga i financiranje proračunskog manjka.

Cilj proračuna, proračunska načela i pravni temelj proračunskih rashoda

Članak 4.

(1) Sredstva proračuna koriste se za financiranje poslova, funkcija i programa državnih tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugih korisnika proračuna i prava primatelja sredstava proračuna utvrđenih zakonima i drugim propisima donesenima na temelju zakona u visini koja je neophodna za njihovo obavljanje i izvršavanje.

(2) Izrada i izvršavanje proračuna temelji se na načelu zakonitosti, učinkovitosti, ekonomičnosti i transparentnosti.

(3) U proračunu se svi prihodi i primici koji pripadaju državi i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i svi njihovi rashodi i izdaci za pojedine namjene, iskazuju na bruto-načelu.

(4) Prihodi i primici služe za podmirenje svih rashoda i izdataka, osim ako ovim Zakonom, zakonom odnosno odlukom koji uređuju izvršavanje proračuna za pojedinu godinu nije drugačije propisano.

(5) Proračun mora biti uravnotežen - ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke.

(6) Proračun se donosi za proračunsku godinu i vrijedi u toj godini.

(7) Projekcija proračuna za dvogodišnje razdoblje donosi se uz proračun.

(8) Proračunska godina razdoblje je od dvanaest mjeseci, koje počinje 1. siječnja a završava 31. prosinca kalendarske godine.

(9) Proračun donosi predstavničko tijelo za proračunsku godinu koja odgovara kalendarskoj godini, i to prije početka godine na koju se odnosi.

(10) Prihodi i primici države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uplaćeni u njezin proračun do kraja tekuće godine prihodi su proračuna tekuće godine.

(11) Proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene proračunom ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(12) Propise koji imaju finansijske posljedice treba obrazložiti, odnosno opravdati analizom troškova i koristi u skladu s posebnim propisima.

Odgovornost za planiranje i izvršavanje proračuna

Članak 5.

(1) Vlada odnosno poglavarstvo odgovorni su svojem predstavničkom tijelu za planiranje i izvršavanje proračuna, o čemu ga izvješćuju na način propisan ovim Zakonom.

(2) Ministarstvo financija odnosno upravno tijelo za financije planira i izvršava proračun i o tome izvještava nadležno izvršno tijelo iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Odgovorna osoba proračunskog korisnika i izvanproračunskog korisnika odgovorna je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna.

Predmet zakona/odлуka koji uređuje izvršavanje proračuna za proračunsku godinu

Članak 6.

(1) Uz državni proračun donosi se zakon o izvršavanju državnog proračuna, a uz proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odluka o izvršavanju proračuna.

(2) Propisom iz stavka 1. ovoga članka uređuje se struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračuna i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, upravljanje javnim dugom, finansijskom i nefinansijskom imovinom, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade i predsjednika Vlade odnosno poglavarstva i predsjednika poglavarstva, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju proračuna za pojedinu godinu, kazne za neispunjavanje obveza, te druga pitanja u izvršavanju proračuna.

(3) Propis iz stavka 1. i 2. ovoga članka objavljuje se u Narodnim novinama odnosno u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Finansijska procjena posljedica zakona, i drugih propisa za proračun

Članak 7.

(1) Zakoni i drugi propisi koje Vlada predlaže Saboru moraju sadržavati finansijske procjene posljedica za proračun iz koje mora biti razvidno da li predloženi propis povećava ili smanjuje prihode ili rashode proračuna. Finansijska procjena posljedica za proračun mora obuhvatiti:

1. predviđene prihode i rashode te primitke i izdatke proračuna za proračunsку godinu i za dvije iduće godine,
2. prijedloge za pokrivanje povećanih rashoda i izdataka proračuna,
3. prijedloge za nadomjestak smanjenih prihoda i primitaka proračuna,
4. suglasnost Ministarstva financija.

(2) Ako se tijekom godine usvoje zakoni i drugi propisi ili programi na osnovi kojih nastaju nove obveze za proračun, sredstva će se osigurati u proračunu za sljedeću proračunsку godinu u skladu s trogodišnjim fiskalnim projekcijama, odnosno mogućnostima.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Finansijski poslovi proračunskog korisnika

Članak 8.

(1) Proračunski korisnik obavlja poslove izrade i izvršavanja proračuna, proračunskog računovodstva te drugih zadaća u vezi sa zaduživanjem i upravljanjem imovinom koja je u nadležnosti korisnika.

(2) Radi obavljanja poslova iz stavka 1. ovoga članka ustrojava se upravni odjel za financije (u nastavku teksta: odjel za financije).

(3) Odjel za financije iz stavka 2. ovoga članka može se organizirati osnivanjem zajedničkog tijela koje će obavljati poslove za više korisnika ili odjel jednoga korisnika može obavljati zadaće i za druge korisnike.

(4) Poslove iz nadležnosti odjela za financije koji obavlja zadaće za više korisnika te druga prava i obveze i odnose između odjela i proračunskih korisnika propisuje Vlada uredbom, a poglavarstvo sporazumom.

(5) Ministar financija pravilnikom propisuje zajedničke osnove za postupak rada odjela za financije, te trajno obrazovanje finansijskih djelatnika na razini države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju kojih proračunski korisnik to potanje uređuje.

II. SADRŽAJ PRORAČUNA I FINANCIJSKOG PLANA

Sadržaj proračuna i struktura finansijskih planova korisnika

Članak 9.

(1) Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela te plana razvojnih programa.

(2) Opći dio proračuna čine Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja.

(3) Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika raspoređenih u tekuće i razvojne programe za tekuću proračunsку godinu.

(4) Plan razvojnih programa po godinama čine planovi razvojnih programa proračunskih korisnika koji su utvrđeni dokumentom o srednjoročnom planu razvijka, posebnim zakonima ili drugim propisima.

Članak 10.

(1) Financijski plan proračunskih korisnika čine prihodi i primici te rashodi i izdaci raspoređeni u programe.

(2) Financijski plan izvanproračunskih korisnika sastoji se od općeg i posebnog dijela u kojem su iskazani prihodi i primici te rashodi i izdaci raspoređeni u tekuće i razvojne programe.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje sadržaj finansijskog plana iz stavka 2. ovoga članka.

Račun prihoda i rashoda

Članak 11.

Račun prihoda i rashoda državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sastoji se od:

1. Prihoda:

- a) porezi
- b) doprinosi
- c) pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države
- d) donacije
- e) administrativne i sudske pristojbe i prihodi prema posebnim propisima
- f) ostali prihodi (prihodi ostvareni obavljanjem osnovnih i ostalih poslova na tržištu i kazne)
- g) prihodi od prodaje nefinansijske imovine;

2. Rashoda:

- a) za zaposlene, materijalni i finansijski rashodi
- b) za subvencije, pomoći i naknade
- c) za donacije i ostali rashodi
- d) za nabavu nefinansijske imovine.

Račun financiranja

Članak 12.

U Računu financiranja iskazuju se primici od finansijske imovine i primljeni krediti i zajmovi te izdaci za finansijsku imovinu i otplatu zajmova i kredita.

Finansijski plan proračunskih korisnika

Članak 13.

(1) Finansijski plan proračunskih korisnika sadrži programe koji su utvrđeni strategijom dugoročnog razvijanja, posebnim zakonima i drugim propisima donesenim na temelju zakona.

(2) U programima se iskazuju planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci koji su razrađeni:

- po vrstama prihoda i primitaka,
- po pojedinim programima proračunskih korisnika,
- po godinama u kojima će teretiti proračun.

(3) Programi proračunskih korisnika sadrže:

- a) naziv programa
- b) opis programa (općih i posebnih ciljeva)
- c) zakonsku osnovu za uvođenje programa
- d) potrebna sredstva za provođenje programa
- e) potreban broj djelatnika za provođenje programa
- f) procjenu rezultata

g) procjenu nepredviđenih rashoda i rizika.

(4) Plan programa mijenja se i usklađuje svake godine.

Raspored prihoda i rashoda te uravnoteženje proračuna

Članak 14.

(1) Prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu i iskazani prema izvorima iz kojih potječu.

(2) Rashodi i izdaci proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu prema proračunskim klasifikacijama te uravnoteženi s prihodima i primicima.

(3) Ako se tijekom proračunske godine, zbog izvanrednih nepredviđenih okolnosti povećaju rashodi i izdaci, odnosno umanje prihodi i primici, proračun se mora uravnotežiti sniženjem predviđenih rashoda i izdataka, odnosno pronalaženjem novih prihoda i primitaka.

(4) Uravnoteženje proračuna provodi se tijekom proračunske godine izmjenama i dopunama proračuna prema postupku za donošenje proračuna.

Proračunske klasifikacije

Članak 15.

(1) Prihodi, primici, rashodi i izdaci proračuna i finansijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama.

(2) Proračunske klasifikacije jesu:

- a) organizacijska
- b) ekomska
- c) funkcija
- d) lokacijska
- e) programska.

(3) Pravilnik o proračunskim klasifikacijama iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar financija.

Plan razvojnih programa

Članak 16.

(1) U planu razvojnih programa iskazuju se planirani rashodi proračuna za nefinansijsku imovinu (investicije) i kapitalne pomoći i donacije u sljedeće tri godine, koji su razrađeni:

1. po pojedinim programima proračunskih korisnika,

2. po godinama u kojima će rashodi za programe teretiti proračune sljedećih godina,
3. po izvorima prihoda za cjelovitu izvedbu programa.

(2) Plan razvojnih programa iz stavka 1. ovoga članka usklađuje se svake godine.

III. IZRADA PRORAČUNA I FINANSIJSKOG PLANA

Prepostavke za izradu proračuna

Članak 17.

(1) Izrada državnog proračuna temelji se na procjeni gospodarskog razvoja i makroekonomskih pokazatelja danim u propisima koje donose Sabor, Vlada i ministar financija u skladu sa svojim djelokrugom i nadležnostima.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike

Članak 18.

(1) Izvještaje o gospodarskoj i fiskalnoj politici za tekuću godinu i planu za sljedeću proračunsku godinu te procjenu razvoja za sljedeće dvije godine ministarstva nadležna za gospodarstvo i financije izrađuju najkasnije u travnju.

(2) Ministarstvo financija izrađuje nacrt smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje (u nastavku teksta: smjernice) koje predlaže Vladi najkasnije do konca travnja.

(3) Smjernice sadrže:

1. prepostavke društvenog i gospodarskog razvoja za proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine;
2. osnovne pokazatelje fiskalne i ekonomske politike Republike Hrvatske;
3. procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka svih razina proračuna Republike Hrvatske;
4. okvirni prijedlog opsega finansijskog plana po proračunskim korisnicima za prethodnu proračunsku godinu, tekuću proračunsku godinu, sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine;

5. predviđene promjene državne i imovine jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i duga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;

6. ukupni pregled preuzetih obveza za državni proračun koje se moraju podmiriti u sljedećim godinama i politiku plana razvojno-investicijskih programa.

(4) Vlada donosi smjernice najkasnije do sredine svibnja tekuće godine.

Prijedlog proračuna

Članak 19.

(1) Izvršno tijelo predlaže predstavničkom tijelu:

1. proračun za proračunska godina i projekciju proračuna za sljedeće dvije godine **te izvršenje prethodne proračunske godine i procjenu tekuće proračunske godine** ;

2. financijske planove izvanproračunskih korisnika uz obrazloženje,

3. zakone i druge propise koji su potrebni za planiranje i izvršavanje proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika.

(2) Uz proračun i financijski plan izvanproračunskog korisnika daje se plan razvojnih programa, plan nabave i plan radnih mesta s obrazloženjem.

Upute za izradu prijedloga državnog proračuna

Članak 20.

(1) Na osnovi smjernica Vlade iz članka 18. ovoga Zakona, Ministarstvo financija dostavlja proračunskim korisnicima i izvanproračunskim korisnicima upute za izradu prijedloga državnog proračuna.

(2) Upute iz stavka 1. ovoga članka sadrže način i elemente za izradu proračuna:

1. temeljne ekonomske pokazatelje iz smjernica navedenih u stavku 1. članka 18. ovoga Zakona,

2. način izrade i rokove za izradu državnog proračuna.

(3) Upute iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo financija dostavlja do kraja svibnja tekuće godine.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika

Članak 21.

(1) Na osnovi upute za izradu prijedloga proračuna korisnici izrađuju prijedlog finansijskog plana.

(2) Prijedlog finansijskog plana sadrži:

1. prihode i primitke iskazane po vrstama,
2. rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama propisanima ovim Zakonom,
3. obrazloženje prijedloga finansijskog plana,
4. plan razvojnih programa,
5. plan nabave,
6. planirani broj radnih mesta i strukturu dužnosnika, službenika i namještenika za trogodišnje razdoblje sukladno zakonima i podzakonskim aktima.

Članak 22.

(1) Prijedlog finansijskog plana iz članka 21. stavak 2., točka 3. ovoga Zakona sadrži:

- a) obrazložene programe na pojedinom području;
- b) zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi;
- c) usklađene ciljeve, strategiju i programe s dokumentima dugoročnog razvoja;
- d) ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa;
- e) izvješće o dostignutim ciljevima i rezultatima programa s područja proračunskog korisnika u prethodnoj godini;
- f) ostala obrazloženja i dokumentaciju.

(2) Proračunski korisnici dostavljaju usklađene prijedloge finansijskih planova nadležnom ministarstvu do kraja lipnja tekuće godine.

Obavještavanje izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 23.

Ministarstvo financija dostavlja smjernice i upute za izradu državnog proračuna izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave do kraja svibnja tekuće godine.

Predlaganje finansijskog plana izvanproračunskog korisnika proračuna

Članak 24.

(1) Izvanproračunski korisnik državnog proračuna mora pripremiti prijedlog financijskog plana na osnovi parametara koji vrijede za državni proračun, u skladu s pravilnikom iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Proračunski korisnici nadležni za izvanproračunske korisnike moraju na način i u roku koji propiše ministar financija zahtijevati od izvanproračunskih korisnika dostavu podataka potrebnih za izradu financijskih planova ministarstava.

(3) Ministar financija može od izvanproračunskog korisnika zahtijevati podatke koji se odnose na njegovo financiranje, a koji su potrebni za izradu prijedloga državnog proračuna.

(4) Prijedlog financijskog plana izvanproračunski korisnik predlaže Ministarstvu financija, koji ga zajedno s prijedlogom državnog proračuna predlaže Vladi.

(5) Financijski plan izvanproračunskog korisnika državnog proračuna donosi njegovo nadležno tijelo sukladno postupku propisanom posebnim zakonom, drugim propisom ili aktom o osnivanju korisnika.

(6) Financijski plan iz stavka 4. ovoga članka donosi se prije donošenja državnog proračuna, a suglasnost na njih daje Sabor zajedno s državnim proračunom.

(7) Odredbe stavaka od 1. do 6. na odgovarajući se način primjenjuju se na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Izrada prijedloga proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 25.

(1) Upravno tijelo za financije dostavlja korisnicima upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nakon primitka smjernica i uputa za izradu državnog proračuna.

(2) Upute sadrže:

1. temeljna ekomska ishodišta i prepostavke za izradu prijedloga proračuna;
2. opis planiranih politika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;
3. ocjenu računa prihoda i rashoda te računa financiranja proračuna u sljedeće tri godine;
4. okvirni prijedlog opsega financijskog plana pojedinoga korisnika u sljedeće tri godine;
5. način pripreme te terminski plan za izradu proračuna i prijedloga financijskih planova korisnika.

(3) Na osnovi uputa za izradu proračuna korisnici izrađuju prijedlog svoga finansijskog plana, uz obrazloženje koje je u skladu sa stavkom 2. članka 21. ovoga Zakona, te ga predlažu upravnom tijelu za financije.

Izrada i donošenje plana razvojnih programa

Članak 26.

(1) Proračunski korisnik izrađuje prijedlog plana razvojnog programa s obrazloženjem i predlaže ga ministarstvu odnosno tijelu nadležnom za proračunskog korisnika.

(2) Prijedlog plana razvojnog programa iz stavka 1. ovoga članka mora biti usklađen s prijedlogom finansijskog plana proračunskog korisnika.

(3) Ministarstvo odnosno tijelo nadležno za proračunskog korisnika iz stavka 1. ovoga članka izrađuje zajednički prijedlog plana razvojnog programa koji mora biti usklađen s prijedlogom proračuna.

(4) Zajednički prijedlog plana iz stavka 4. ovoga članka dostavlja se tijelu koje donosi plan razvojnih programa za sve proračunske korisnike.

(5) Vlada uredbom, a poglavarstvo svojim aktom utvrđuje tijelo iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Pri pripremi zajedničkog plana razvoja programa treba uvažavati sljedeće:

1. pojedinačni program ili program korisnika mora biti usklađen s dokumentima srednjoročnog plana razvoja i s proračunskim smjernicama;

2. pojedini investicijski projekt ili program korisnika mora biti u skladu s propisanom metodologijom za izradu investicijske dokumentacije i potvrđen najmanje na razini predinvesticijske osnovanosti;

3. izbor između konkurentnih programa i projekata može se zasnovati na utvrđenim mjerilima i načinu njihova korištenja.

(7) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 27.

(1) Vlada na prijedlog Ministarstva financija i ministarstava nadležnog za obnovu i graditeljstvo, za gospodarstvo i za malo i srednje poduzetništvo uredbom propisuje:

1. uvjete za uvrštenje programa i projekata u plan razvojnih programa,

2. mjerila i način korištenja mjerila za izbor između konkurentnih programa,
3. jedinstvenu metodologiju izrade programa za javne nabave investicijskog značenja.

(2) Ministar financija i ministar nadležan za gospodarstvo, javne radove, obnovu i graditeljstvo propisuju pravilnikom sadržaj, način i rokove za izradu prijedloga planova razvojnih programa korisnika te načine i postupak evidentiranja obveza na teret proračuna.

(3) Propisi iz ovoga članka primjenjuju se na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Izrada i donošenje planova radnih mjesta

Članak 28.

(1) Plan radnih mjesta proračunskog korisnika obuhvaća sistematizirana i popunjena radna mjesta korisnika za sljedeće tri godine.

(2) Proračunski korisnik izrađuje prijedlog plana radnih mjesta s obrazloženjem i predlaže ga ministarstvu odnosno tijelu nadležnom za proračunskog korisnika.

(3) Prijedlog plana iz stavka 2. ovoga članka mora biti usklađen s prijedlogom finansijskog plana proračunskog korisnika.

(4) Ministarstvo odnosno tijelo nadležno za proračunskog korisnika iz stavka 2. ovoga članka izrađuje zajednički prijedlog plana koji mora biti usklađen s prijedlogom proračuna.

(5) Zajednički prijedlog plana iz stavka 4. ovoga članka dostavlja se tijelu koje donosi plan radnih mjesta za sve proračunske korisnike.

(6) Vlada uredbom, a poglavarstvo svojim aktom utvrđuje tijelo iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Nadležna ministarstva vode registar djelatnika proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti, a središnji registar djelatnika svih proračunskih korisnika vodi ministarstvo nadležno za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu.

(8) Ministar nadležan za pravosuđe, državu upravu i lokalnu samoupravu pravilnikom odnosno poglavarstvo svojim aktom, propisuje sadržaj, način i rokove pripreme prijedloga plana radnih mjesta proračunskih korisnika.

(9) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Izrada i donošenje plana nabave

Članak 29.

(1) Plan nabave dugotrajne imovine (u nastavku teksta: plan nabave) obuhvaća dugotrajanu imovinu potrebnu za rad proračunskog korisnika. U planu se odvojeno po proračunskim korisnicima iskazuje način dobivenih vlasničkih prava i zakup, investicijsko održavanje i obnova dugotrajne imovine odvojeno:

1. po zgradama i prostorima,
2. po prijevoznim sredstvima,
3. po informatičkoj opremi i uslugama,
4. po drugoj opremi,
5. po zemljištu i privrednom bogatstvu,
6. po drugoj dugotrajnoj imovini.

(2) Proračunski korisnik izrađuje prijedlog plana nabave s obrazloženjem i predlaže ga ministarstvu odnosno tijelu nadležnom za proračunskog korisnika .

(3) Prijedlog plana iz stavka 2. ovoga članka mora biti usklađen s prijedlogom finansijskog plana proračunskog korisnika.

(4) Ministarstvo odnosno tijelo nadležno za proračunskog korisnika iz stavka 2. ovoga članka izrađuje zajednički prijedlog plana koji mora biti usklađen s prijedlogom proračuna.

(5) Zajednički prijedlog plana iz stavka 4. ovoga članka dostavlja se tijelu koje donosi plan nabave za sve proračunske korisnike.

(6) Vlada uredbom, a poglavarstvo svojim aktom utvrđuje tijelo iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Nadležna ministarstva vode registar nabave proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti, a središnji registar nabave svih proračunskih korisnika vodi nadležno tijelo državne uprave .

(8) Nadležno tijelo državne uprave za javnu nabavu pravilnikom propisuje sadržaj, način i rokove pripreme prijedloga plana nabave proračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(9) Odredbe ovoga članka, osim stavaka 6. i 8., na odgovarajući se način primjenjuju na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. POSTUPAK DONOŠENJA PRORAČUNA

Predlaganje proračuna

Članak 30.

(1) Ministarstvo financija, odnosno upravno tijelo za financije razmatra prijedloge i usklađuje finansijske planove s procijenjenim prihodima i primicima.

(2) Ministarstvo financija izrađuje nacrt državnog proračuna i konsolidiranog proračuna države za proračunsku godinu i dostavlja ga Vladi do 15. listopada tekuće godine.

(3) Ako tijekom rasprave o predloženom državnom proračunu između ministra financija i ministara odgovornih za pojedine proračunske korisnike odnosno čelnika samostalnih proračunskih korisnika dođe do neslaganja, ministar financija izrađuje izvješće za predsjednika Vlade, koji o tome donosi konačnu odluku.

(4) Upravno tijelo za financije izrađuje nacrt proračuna i konsolidirani proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i dostavlja ga poglavarstvu do 15. listopada tekuće godine.

(5) Izvršno tijelo iz stavaka 2. i 5. ovoga članka utvrđuje prijedlog proračuna i konsolidirani proračun i upućuje ga predstavničkom tijelu do 15. studenoga tekuće godine.

(6) Odredbe stavka 3. ovoga članka na odgovarajući se način odnose na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Rasprava o proračunu

Članak 31.

(1) Sve izmjene i dopune koje predstavničko tijelo usvoji na predloženi proračun moraju biti u skladu s utvrđenom svotom dopuštenog manjka konsolidiranog proračuna Republike Hrvatske.

(2) U tijeku rasprave o prijedlogu proračuna podneseni se amandmani, kojima se predlaže povećanje proračunskih rashoda i izdataka iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna mogu prihvatići pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih rashoda i izdataka.

(3) Prijedlozi iz stavka 2. ovoga članka ne smiju biti na teret proračunske zalihe ili na teret dodatnog zaduživanja.

Donošenje proračuna

Članak 32.

(1) Predstavničko tijelo mora donijeti proračun do konca tekuće godine za iduću proračunsку godinu, i to u roku koji omogućava primjenu proračuna sa 1. siječnja godine za koju se donosi proračun.

(2) Izmjene i dopune proračuna provode se po postupku za donošenje proračuna.

(3) Propis iz stavka 1. i 2. ovoga članka objavljuje se u Narodnim novinama odnosno u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Dostavljanje proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 33.

Predsjednik poglavarstva dostavlja proračun, odluku o izvršavanju proračuna i tromjesečne planove jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te izmjene i dopune proračuna Ministarstvu financija, a proračun, odluku o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna Državnom uredu za reviziju u roku 15 dana od njihova donošenja.

Mjesečni finansijski plan korisnika

Članak 34.

(1) Temeljem iznosa planiranih proračunom, proračunski korisnik mora izraditi finansijski plan po mjesecima, za cijelu godinu.

(2) Ministarstvo financija razmatra i odobrava finansijske planove proračunskih korisnika kako bi utvrdilo:

1. da su u skladu s proračunom koji je usvojio Sabor,
2. da su u skladu s politikom Vlade i Sabora kako je iskazano u proračunu i važećim zakonima.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove korisnike.

Sredstva u razdoblju privremenog financiranja države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 35.

(1) Ako predstavničko tijelo ne doneše proračun prije početka proračunske godine, privremeno se nastavlja financiranje poslova, funkcija i programa državnih tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugih korisnika proračuna i prava primatelja sredstava proračuna utvrđenih zakonima i drugim propisima donešenima na temelju zakona u visini koja je neophodna za njihovo obavljanje i izvršavanje (u nastavku tekstu: privremeno financiranje) na osnovi odluke o privremenom financiranju.

(2) Odluku o privremenom financiranju donosi predstavničko tijelo.

(3) Privremeno financiranje, u smislu stavka 1. ovoga članka, obavlja se razmjerno prihodima ostvarenima u istom razdoblju prema proračunu za prethodnu godinu, a najviše do $\frac{1}{4}$ ukupno ostvarenih prihoda bez primitaka.

(4) Privremeno financiranje obavlja se najduže za prva tri mjeseca proračunske godine.

(5) U razdoblju privremenog financiranja financiraju se isti programi, a korisnici ne smiju povećavati broj zaposlenih u odnosu na stanje 31. prosinca prethodne godine.

(6) U razdoblju privremenog financiranja proračunski korisnici ne smiju preuzimati nove financijske obveze.

(7) Nakon proteka privremenog financiranja, u tom razdoblju ostvareni prihodi i primici te izvršeni rashodi i izdaci uključuju se u proračun tekuće godine.

Privremene mjere za uravnoteženje proračuna te izmjene i dopune proračuna

Članak 36.

(1) Ako se u tijeku proračunske godine zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici proračuna, Vlada može, na prijedlog Ministarstva financija, najviše 45 dana obustaviti izvršavanje pojedinih rashoda i/ili izdataka (u nastavku teksta: privremeno obustavljanje izvršavanja). Mjerama privremenog obustavljanja izvršavanja Vlada može:

- zaustaviti preuzimanje obveza i/ili
- predložiti produljenje ugovorenih rokova plaćanja i/ili
- zaustaviti preraspodjelu proračunskih sredstava, potrebno radi preuzimanja obveza.

(2) Vlada može, uz mjere iz stavka 1. ovoga članka, donijeti odluku da proračunski korisnici moraju dobiti prethodnu suglasnost Ministarstva financija za sklapanje ugovora.

(3) Ministarstvo financija izrađuje prijedlog opsega i mjera privremenog obustavljanja izvršavanja, uz sudjelovanje nadležnih ministarstava. Mjere privremenog obustavljanja izvršavanja moraju se jednakomjerno odnositi na sva nadležna ministarstva.

(4) O odluci iz stavka 2. ovoga članka Vlada mora obavijestiti Sabor odmah nakon njezina usvajanja.

(5) Ako se za vrijeme provođenja mjera privremenog obustavljanja izvršavanja proračuna proračun ne može uravnotežiti, Vlada mora najkasnije u roku 15 dana prije isteka roka za privremeno obustavljanje izvršavanja proračuna predložiti izmjene i dopune proračuna.

(6) Izmjenama i dopunama proračuna koje usvoji Sabor na prijedlog Vlade ponovno se uravnotežuju prihodi i primici odnosno rashodi i izdaci proračuna.

(7) U tijeku postupka izmjena i dopuna proračuna Vlada može, na prijedlog ministra financija, ponovno privremeno obustaviti izvršavanje pojedinih izdataka.

(8) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 37.

Plaćanje predujma moguće je samo iznimno i na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva financija odnosno predsjednika poglavarstva.

Preuzimanje obveza na teret proračuna sljedećih godina

Članak 38.

(1) Proračunski korisnik može preuzeti obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama, uz suglasnost Vlade na prijedlog ministra financija.

(2) U Zakonu o izvršavanju proračuna za proračunsku godinu za pojedine se namjene utvrđuje najviši iznos obveze koji zahtijeva plaćanje u sljedećim godinama i koju može proračunski korisnik preuzeti u proračunskoj godini.

(3) Ministar financija može propisati pravilnikom dodatne uvjete za preuzimanje obveza iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ograničenje prethodnih stavaka ne primjenjuje se na obveze povezane sa zaduženjem države i s upravljanjem dugom države.

(5) Plaćanja koja proizlaze iz obveza preuzetih u skladu s ovim člankom, proračunski korisnik kao obvezu mora uključiti u godinu u kojoj obveza dospijeva.

Preraspodjela sredstava

Članak 39.

(1) Proračunska sredstva ne mogu se preraspodijeliti, osim pod uvjetima i na način kako je utvrđeno ovim Zakonom i zakonom odnosno odlukom o izvršavanju proračuna.

(2) Proračunske stavke za otplatu glavnice i kamate javnoga duga mogu se izvršavati u iznosima iznad planiranih.

(3) Proračunska sredstva ne mogu se, osim pod uvjetima propisanima Zakonom odnosno odlukom o izvršavanju proračuna, preraspodijeliti između Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja.

(4) Vlada odnosno poglavarstvo o preraspodjelama izvještava predstavničko tijelo u roku utvrđenom u zakonu odnosno odluci o izvršavanju proračuna.

V. IZVRŠAVANJE PRORAČUNA

Prihodi proračuna i uplate u proračun

Članak 40.

(1) Državno tijelo odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorno za prikupljanje proračunskih prihoda, odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona.

(2) Prihodi proračuna ubiru se i uplaćuju u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima, neovisno o visini prihoda planiranih u proračunu.

(3) Proračunski korisnici moraju utvrđivati potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti te uplaćivati te prihode i primitke u proračun.

(4) Proračunski korisnici odgovorni su za naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu upлатu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

(5) Ministar financija, odnosno predsjednik poglavarstva ima pravo obustaviti od izvršenja odluku koja je u suprotnosti s ovim Zakonom ili proračunom.

(6) Državna riznica utvrđuje proračunsko odobrenje proračunskom korisniku u visini planiranoj u godišnjem finansijskom planu proračunskog korisnika, preuzetim obvezama proračunskog korisnika te likvidnosti proračuna.

(7) Ministarstvo financija izvještava proračunskog korisnika o dodjeli sredstava barem 10 radnih dana prije početka razdoblja na koje se odnosi.

Članak 41.

(1) Proračunski korisnici mogu sklapati ugovore o nabavi roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u visini dodijeljenih finansijskih sredstava, a u skladu s godišnjim planom nabave, zakonom koji uređuje ovo područje i napucima koje donosi ministar financija.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove korisnike.

Planiranje likvidnosti proračuna

Članak 42.

(1) Ministarstvo financija, odnosno upravno tijelo za financije planira likvidnost proračuna u skladu s novčanim tokom proračuna na osnovi mjesecnih planova za izvršavanje proračuna, koje izrađuje Ministarstvo financija, odnosno upravno tijelo za financije.

(2) Ministarstvo financija, odnosno upravno tijelo za financije utvrđuje mjesecnu proračunsку dodjelu sredstava u skladu s likvidnosti proračuna i preuzetim obvezama proračunskog korisnika do visine planirane u godišnjem finansijskom planu proračunskog korisnika.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje postupak i uvjete kojih se treba pridržavati pri utvrđivanju dodjela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, te mjere u slučaju nepoštivanja propisanih dodjela.

(4) Odredbe stavaka od 1. do 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove korisnike.

Članak 43.

Proračun se izvršava na temelju mjesecnih proračunskih odobrenja proračunskim korisnicima u skladu s raspoloživim sredstvima.

Članak 44.

Proračunski korisnici smiju preuzimati obveze najviše do visine sredstava osiguranih u posebnom dijelu proračuna ako je njihovo izvršavanje usklađeno s mjesecnim proračunskom dodjelom.

Članak 45.

Ministarstva odnosno državna tijela nadležna za proračunske korisnike iz svojeg djelokruga i druga državna tijela koja nemaju nadležno ministarstvo ili drugo tijelo koje je za njih nadležno utvrđuju mjesecne planove izvršavanja rashoda i izdataka svojih korisnika u okviru mjesecne dodjele.

Proračunska zaliha

Članak 46.

(1) U proračunu se utvrđuju sredstva za proračunsku zalihu.

(2) Sredstva proračunske zalihe koriste se za nepredviđene namjene, za koje u proračunu nisu osigurana sredstva, ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dosta sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti.

(3) Sredstva proračunske zalihe koriste se za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja koji mogu ugroziti okoliš i ostalih nepredvidivih nesreća, za izvršavanje sudskih odluka i nagodbi za isplatu naknade i rente te za druge nepredviđene rashode u tijeku godine.

(4) Sredstva proračunske zalihe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka mogu iznositi najviše 0,50 posto proračunskih prihoda (bez primitaka).

(5) Visina sredstava proračunske zalihe iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje se zakonom odnosno odlukom o izvršavanju proračuna.

(6) Sredstva proračunske zalihe ne mogu se koristiti za kreditiranje.

Članak 47.

(1) O korištenju sredstava proračunske zalihe iz članka 46. ovoga Zakona odlučuje Vlada odnosno poglavarstvo do određenog iznosa, predsjednik Vlade odnosno predsjednik poglavarstva i ministar financija.

(2) Visina korištenja sredstava iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se zakonom odnosno odlukom o izvršavanju proračuna.

(3) Ministar financija obavezan je svaki mjesec izvijestiti Vladu, a predsjednik poglavarstva poglavarstvo o korištenju proračunske zalihe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 48.

Vlada odnosno poglavarstvo obvezno je polugodišnje izvijestiti predstavničko tijelo o korištenju proračunske zalihe iz članka 46. ovoga Zakona.

Članak 49.

Ako se tijekom godine, na temelju propisa, smanji djelokrug ili nadležnost proračunskog korisnika, što iziskuje smanjena sredstva, ili ako se ukine proračunski korisnik, neutrošena sredstva za njegove rashode i izdatke prenose se u zalihu proračuna ili na proračunskog korisnika koji preuzme njegove poslove.

Namjenski prihodi i primici te rashodi i izdaci proračuna

Članak 50.

(1) Namjenski prihodi i primici proračuna jesu pomoći, prihodi i primici proračunskih fondova, prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika, prihodi od prodaje ili zamjene državnog odnosno lokalnog vlasništva i naknade s naslova osiguranja.

(2) Prihodi i primici iz stavka 1. ovoga članka prihod su odnosno primitak proračuna.

(3) Zakonom odnosno odlukom o izvršavanju državnog odnosno proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određuje se obveza o uplaćivanju prihoda i primitaka iz stavka 1. ovoga članka u proračun.

(4) Zakonom odnosno odlukom o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se propisati i druge vrste namjenskih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka.

Članak 51.

(1) Ako su namjenski prihodi i primici u proračun uplaćeni u nižem opsegu nego što je iskazano u proračunu, korisnik može preuzeti i plaćati obveze samo u visini stvarno uplaćenih odnosno raspoloživih sredstava.

(2) Ministar financija pravilnikom, a poglavarstvo svojim aktom uređuje namjenu i uvjete korištenja te način iskazivanja i evidentiranja namjenskih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u proračun za sredstva vlastite djelatnosti.

Prijenos namjenskih prihoda i primitaka

Članak 52.

(1) Namjenski prihodi i primici koji nisu bili iskorišteni u prethodnoj godini, osim onih koje proračunski korisnik ostvari vlastitom djelatnošću, prenose se u proračun za tekuću proračunsku godinu.

(2) Za opseg prenesenih prihoda i primitaka iz stavka 1. ovoga članka povećava se financijski plan proračunskog korisnika.

Povrat donacija

Članak 53.

Proračunski korisnik - primatelj donacije, koji nije iskoristio donaciju na način i pod uvjetima koje je utvrdio donator, mora utvrditi prihode i primitke za povrat donacije čiji povrat zahtijeva donator.

Dodjela sredstava

Članak 54.

(1) Zahtjev za dodjelu sredstava za nabavu roba, usluga i ustupanju radova mora se temeljiti na propisima o javnoj nabavi.

(2) Zahtjev za dodjelu sredstva subvencija, zajmova i drugih oblika državne pomoći mora se temeljiti na uvjetima i načinu koji propiše ministar financija pravilnikom, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Isplate sredstava iz proračuna

Članak 55.

(1) Svaki rashod i izdatak iz proračuna mora se temeljiti na vjerodostojnom knjigovodstvenom dokumentu kojim se dokazuje obveza plaćanja.

(2) Odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvenog dokumenta.

(3) Ministar financija uređuje pravilnikom, a poglavarstvo svojim aktom način preuzimanja obveza i izvještavanja o preuzetim obvezama te način isplate iz proračuna.

Povrati sredstava u proračun

Članak 56.

(1) Ako se naknadno utvrdi da je isplata iz proračuna izvršena nezakonito i/ili neopravданo, proračunski korisnik mora odmah zahtijevati povrat proračunskih sredstava u proračun.

(2) Ako se proračunskim nadzorom utvrdi da su sredstva korištena suprotno zakonu ili proračunu, proračunski nadzor odlukom izriče mjere kojima se zahtijeva povrat sredstava.

(3) Za sredstva iz stavka 1. ovoga članka vraćena u proračun u istoj proračunskoj godini, povećava se stavka finansijskog plana korisnika s koje su sredstva bila isplaćena.

(4) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka vraćena u proračun u sljedećoj proračunskoj godini, uplaćuju se u ostale prihode proračuna.

Proračunski fond

Članak 57.

(1) Proračunski fond osniva se posebnim zakonom, međunarodnim ugovorom ili odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (u nastavku teksta: akt o osnivanju proračunskog fonda).

(2) Proračunski fond ima račun u okviru računa proračuna koji otvara država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za odvojeno vodenje određenih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka i za posebne namjene.

(3) Akt o osnivanju proračunskog fonda mora sadržavati:

1. namjenu proračunskog fonda,
2. vrijeme za koje je proračunski fond osnovan,
3. ministarstvo odnosno upravno tijelo nadležno za upravljanje proračunskim fondom i raspolaganje sredstvima proračunskog fonda, i
4. izvore financiranja proračunskog fonda.

Financiranje proračunskog fonda i odgovornost za obveze proračunskog fonda

Članak 58.

(1) Proračunski fond se financira:

1. iz proračunskih sredstava osiguranih u proračunu za tekuću godinu,
2. iz namjenskih prihoda i primitaka proračuna koji su utvrđeni kao namjenski prihodi i primici proračunskog fonda,
3. iz prihoda i primitaka od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima proračunskog fonda.

(2) Obveze proračunskog fonda pokrivaju se iz sredstava fonda.

Upravitelj proračunskog fonda

Članak 59.

(1) Upravitelj proračunskog fonda je nadležno ministarstvo odnosno poglavarstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Sredstva proračunskog fonda i obveze proračunskog fonda preuzima upravitelj.

Posebnosti raspolaganja sredstvima proračunskog fonda

Članak 60.

(1) Isplate na teret proračunskog fonda mogu se izdvajati do visine raspoloživih sredstava proračunskoga fonda, a obveze se mogu preuzeti u okviru utemeljenih očekivanja prihoda i primitaka proračunskog fonda.

(2) Neiskorištena sredstva na računu proračunskog fonda na kraju tekuće godine prenose se u sljedeću proračunsку godinu.

Prestanak proračunskog fonda

Članak 61.

(1) Proračunski fond prestaje:

1. ako je proteklo vrijeme za koje je osnovan,
2. ako je postignuta njegova namjena,
3. ako ne ispuni namjenu zbog koje je osnovan,
4. ako su sredstva proračunskog fonda nedostatna za ispunjavanje njegove namjene.

(2) Nadležno ministarstvo, odnosno predsjednik poglavarstva mora u roku 30 dana nakon nastupa uvjeta za prestanak proračunskog fonda, po propisanom postupku predložiti Vladi odnosno poglavarstvu izmјenu akta o osnivanju proračunskog fonda.

Sustav računa za izvršavanje državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 62.

(1) Državni proračun i proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju jedan račun za sva plaćanja.

(2) Proračunski korisnici imaju jedan račun koji je dio računa proračuna iz stavka 1. ovoga članka.

VI. UPRAVLJANJE IMOVINOM DRŽAVE I JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Imovina države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 63.

(1) Imovina države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prema ovome Zakonu, jest finansijska i nefinansijska imovina u vlasništvu države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Za izvršavanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu može država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave svoju imovinu organizirati u obliku javnih ustanova, fondova, odnosno trgovačkih društava i agencija.

Upravljanje financijskom imovinom

Članak 64.

(1) Raspoloživim novčanim sredstvima na računu proračuna u skladu sa člankom 62. ovoga Zakona upravlja ministar financija, odnosno poglavarstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Novčana sredstva iz stavka 1. ovoga članka mogu se ulagati u Hrvatsku narodnu banku, poslovnu banku, u državne vrijednosne papire, poštujući načela sigurnosti, likvidnosti i isplativosti ulaganja.

(3) O uvjetima ulaganja novčanih sredstava iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom, a poglavarstvo svojim aktom.

(4) Odluku o izboru banke iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar financija odnosno poglavarstvo.

(5) Novčana sredstva iz stavka 2. ovoga članka ne smiju se ulagati u dionice i udjele trgovačkih društava.

Članak 65.

(1) Nadležna ministarstva odnosno poglavarstvo utvrđuju obavljanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, i to za:

1. usklađivanje programa rada i finansijskih planova javnih ustanova, fondova i agencija te financiranje djelatnosti tih pravnih osoba prema potvrđenim programima;
2. nadzor nad odobrenim programima pravnih osoba;
3. nadzor nad zaduzivanjem pravnih osoba;
4. ostvarivanje različitih vlasničkih prava u udjelu u kapitalu.

(2) Ministarstvo financija i drugo nadležno tijelo državne uprave, odnosno poglavarstvo, vodi središnji registar pravnih osoba i imovine u vlasništvu države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Obveze pravnih osoba u vezi s izvještavanjem i revidiranjem računovodstvenih iskaza

Članak 66.

(1) Pravne osobe u kojima država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima najmanje 25 posto udjela u kapitalu moraju najkasnije u roku 180 dana prije kraja poslovne godine, ali najmanje 30 dana prije objave poziva za sjednicu skupštine, predložiti Vladi odnosno poglavarstvu dnevni red za sjednicu skupštine i podnijeti sve revizijske izvještaje te izvještaje nadzornih tijela za proteku poslovnu godinu, ako ih ne sadrži dnevni red za sjednicu skupštine.

(2) Vlada odnosno poglavarstvo može podnijeti Saboru zahtjev za izvanrednu reviziju poslovanja pravnih osoba koje potпадaju pod nadležnost Državnog ureda za reviziju, a u kojima država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima najmanje 25 posto udjela u kapitalu.

Osnivanje i prestanak pravnih osoba te stjecanje i prodaja kapitalnih uloga u trgovačkim društvima

Članak 67.

(1) O osnivanju i prestanku pravnih osoba čiji je osnivač ili suosnivač država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odlučuje, na prijedlog Vlade odnosno poglavarstva, predstavničko tijelo, osim ako posebnim zakonima ili Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi nije drugačije utvrđeno.

(2) Vlada odnosno predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može, na prijedlog nadležnog ministra odnosno

poglavarstva, odlučiti o kupnji dionica ili udjela u trgovačkom društvu ako su za kupnju osigurana sredstva u proračunu i ako se s time štite javni interesi odnosno interesi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka ne odnose se na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su korisnici pomoći iz državnog proračuna.

(4) U slučaju da prestane javni interes za vlasništvo državno odnosno vlasništvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za dionice ili za udjele u kapitalu pravnih osoba, predstavničko tijelo, na prijedlog poglavarstva, odlučuje da se dionice odnosno udjeli u kapitalu prodaju, ako to nije u suprotnosti s posebnim zakonom.

Svota od prodaje udjela i uloga u kapitalu države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 68.

(1) Svota od prodaje udjela i uloga u kapitalu koristi se samo za otplatu dugova u Računu financiranja.

(2) Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nema dugova u računu financiranja, može upotrijebiti sredstva dobivena od prodaje udjela i uloga u kapitalu za financiranje nabave nefinansijske i finansijske imovine.

Naplata regresnih zahtjeva s naslova jamstva

Članak 69.

(1) Ako su za ispunjenje obveza iz ugovora o zajmu ili drugih obveza, za koje je proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dao jamstvo, korištena sredstva proračuna, uspostavlja se potraživanje od glavnoga dužnika umjesto kojega je bila plaćena obveza.

(2) Predsjednik poglavarstva odmah nakon izvršenja plaćanja obveza iz stavka 1. ovoga članka pokreće postupak za naplatu regresnog zahtjeva od glavnoga dužnika na osnovi ugovora o osiguranju.

Pretvaranje potraživanja u udjel u kapitalu

Članak 70.

(1) Država može steći udjel u kapitalu u trgovackim društvima bez naknade i iz sredstava proračuna.

(2) Udjele u kapitalu trgovačkog društva država može stjecati:

1. zamjenom dospjelih nenaplaćenih poreza, doprinosa i drugih obveznih davanja dužnika u skladu s posebnim propisima;
2. zamjenom potraživanja s osnove danih zajmova i plaćenih jamstava;
3. ulaganjem pokretnina i nekretnina, osim nekretnina koje se koriste za obavljanje javnih službi.

(3) O stjecanju udjela države u kapitalu trgovačkog društva iz stavka 2. ovoga članka odlučuje Vlada, na prijedlog nadležnog ministarstva uz suglasnost Ministarstva financija.

Otpis, djelomičan otpis, odgoda i obročno plaćanje duga državi

Članak 71.

(1) Uz suglasnost Vlade ministar financija može na zahtjev dužnika, uz primjereno osiguranje i kamate, odgoditi plaćanje, ugovoriti s dužnikom obročnu otplatu duga ili promijeniti predvidljivu dinamiku plaćanja duga ako se time bitno poboljšavaju dužnikove mogućnosti otplate duga, od kojega inače ne bi bilo moguće naplatiti cjelokupan dug.

(2) Ministar financija pravilnikom propisuje način osiguravanja i kamate za odgodu dužnikova plaćanja duga državi iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ministar financija može odmah zahtijevati isplatu cjelokupnoga duga, čija je naplata odgođena, ako koji od obroka nije pravodobno plaćen.

(4) Uz suglasnost Vlade odnosno poglavarstva ministar financija odnosno predsjednik poglavarstva može otpisati odnosno djelomično otpisati plaćanje duga do visine utvrđene u zakonu odnosno odluci kojom se uređuje izvršavanje proračuna za pojedinu godinu, ako bi troškovi postupka naplate potraživanja bili u nerazmjeru s visinom potraživanja.

(5) Pod dugovima se u ovome članku ne podrazumijevaju dugovi prema državi odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave s naslova obveznih davanja.

Stjecanje nefinancijske imovine države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 72.

(1) Nefinancijska dugotrajna imovina može se stjecati kupnjom samo u opsegu koji je potreban za ispunjavanje zadaća korisnika državnog odnosno proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Za besplatno stjecanje imovine treba dobiti prethodnu suglasnost Vlade odnosno poglavarstva ili drugom statutom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ovlaštenog tijela, ako bi takvo stjecanje prouzročilo veće troškove za državu odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Vlada odlukom na prijedlog ministra financija propisuje načela i standarde za provođenje odredbi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, pri čemu mora poštovati načela učinkovitosti i ekonomičnosti.

(4) Načela i standardi iz stavka 3. ovoga članka primjenjuju se i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Upravljanje nefinancijskom dugotrajnom imovinom

Članak 73.

(1) Proračunski korisnici upravljaju nefinancijskom dugotrajnom imovinom koju posjeduju prema ovom Zakonu, a odnosi se na korištenje imovine, njezino održavanje i davanje u zakup.

(2) Čelnik korisnika mora imovinom kojom upravlja upravljati s brigom dobrog gospodara i voditi registar o toj imovini.

(3) Nefinancijska dugotrajna imovina mora se osigurati ako je to propisano zakonom.

(4) O osiguranju nefinancijske dugotrajne imovine u drugim okolnostima odlučuje čelnik korisnika, poštujući analize troškova i koristi te načela učinkovitosti i ekonomičnosti raspolaganja proračunskim sredstvima.

(5) Naknada za štetu nastalu na neosiguranoj nefinancijskoj dugotrajnoj imovini isplaćuje se iz proračuna.

(6) Ministar financija pravilnikom propisuje za državu i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zajednička mjerila za provedbu stavka 4. ovoga članka.

Sredstva od prodaje i zamjene nefinancijske dugotrajne imovine države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i od naknade štete s osnove osiguranja

Članak 74.

Sredstva od prodaje i zamjene nefinancijske dugotrajne imovine države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i naknade štete s osnove osiguranja koriste se samo za održavanje ili kupnju

nefinancijske imovine države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

VII. ZADUŽIVANJE, UPRAVLJANJE DUGOVIMA, JAMSTVA DRŽAVE I JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE TE JAVNOG SEKTORA

Zaduživanje i državni dug

Članak 75.

(1) Financijske obveze preuzete u ime i za račun države u skladu s propisima čine državni dug te su državna obveza.

(2) Država se može zadužiti u tuzemstvu i inozemstvu u opsegu propisanom zakonom.

(3) Zakonom kojim se uređuje izvršavanje godišnjeg proračuna utvrđuje se gornji iznos novog zaduživanja, kao i obveza s osnove tekućih otplata državnog duga (te druga kratkoročna zaduživanja).

(4) U razdoblju privremenog financiranja država se može zadužiti do visine koja je potrebna za otplatu glavnice državnoga duga u tekućoj proračunskoj godini.

Članak 76.

Državni dug može biti u obliku ugovora o zajmu, emisije vrijednosnih papira ili u drugim odgovarajućim oblicima zaduživanja.

Članak 77.

(1) Državni dug nastaje u sljedećim slučajevima:

1. za financiranje proračunskog deficit-a,
2. za financiranje investicijskih projekata i posebnih programa, prema odobrenju Sabora,
3. za refinanciranje neplaćenog državnog duga na datum dospijeća, a prije tog datuma,
4. za podmirenje dospjelih plaćanja u svezi s državnim jamstvima,
5. za potporu državnoj platnoj bilanci,

(2) Refinanciranje se može primijeniti u sljedeće svrhe:

1. za smanjenje postojeće visine troškova otplate državnog duga,
2. za produženje prosječnog vremena dospijeća (promjena trajanja otplate) državnog duga,
3. za postizanje uravnoteženog rasporeda plaćanja otplate državnog duga.

(3) Vlada odlukom utvrđuje uvjete koje investicijski projekti iz stavka (1), točka 2. ovoga članka trebaju ispunjavati te postupak razmatranja i prihvaćanja njihovog financiranja.

Članak 78.

(1) Državni dug može se ugovoriti i platiti u kunama ili stranoj valuti.

(2) Kada se držani dug usklađuje sa hrvatskom kуном, obveze iskazane u stranoj valuti preračunavaju se prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan usklađenja.

Članak 79.

(1) Dospjele obveze s naslova plaćanja kamata i glavnice državnog duga prioritetna su plaćanja države.

(2) Država ne odgovara za plaćanje obveza koje nije izričito prihvatile sukladno ovom Zakonu ili nekim drugim posebnim zakonima.

Članak 80.

(1) Evidencije o državnom dugu, državnim jamstvima i zajmovima objavljiju se u Narodnim novinama dva puta godišnje.

(2) Vlada ne može jednostrano mijenjati ugovorene uvjete glede državnoga duga, državnih jamstava i danih zajmova.

Članak 81.

S računa državnog proračuna mogu se, u smislu ovoga Zakona, podmirivati sve kamate i glavnice po državnom dugu i državnim jamstvima, u skladu s uvjetima i rokovima koje je ugovorila država.

Upravljanje državnim dugom

Članak 82.

(1) Država može uzimanjem zajmova i izdavanjem vrijednosnih papira stjecati sredstva potrebna za povrat državnoga duga prije njegova dospijeća ili za otkup vlastitih vrijednosnih papira.

(2) Vlada može prijevremeno otkupiti državne obveznice te prijevremeno otplatiti bankovne i druge kredite u slučajevima kada je otkup obveznica i prijevremena otplata kredita dopuštena ugovorom tako da se sukladno propisima prijevremeno plaćanje može obaviti sredstvima iz povoljnijeg oblika zaduživanja i time ostvariti uštedu u otplati kamata i druge pogodnosti kredita.

(3) Vlada može sklopiti financijske sporazume na temelju izvedenih (derivatnih) financijskih instrumenata radi postizanja povoljnije valutne i kamatne strukture državnoga duga te što manjeg rizika pri međuvalutnim promjenama i porastu kamatnih stopa.

(4) Ministarstvo financija predložit će Vladi provedbu radnji iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

Članak 83.

Zakon o izvršavanju državnog proračuna za fiskalnu godinu utvrđuje:

1. Ukupan iznos novog državnog duga i državnih jamstava koji se mogu preuzeti ili izdati u tijeku fiskalne godine.
2. Ukupan iznos državnog duga na kraju proračunske godine.

Članak 84.

(1) U svrhu praćenja usklađenosti s ograničenjima iz članka 83., iznosi državnog duga i državnih jamstava koji nisu iskazani u kunama preračunavaju se prema tečaju Hrvatske narodne banke na dan nastanka obveze.

(2) U slučaju kada se državni vrijednosni papiri izdaju s popustom ili za maržu ograničenja se izračunavaju na temelju nominalne vrijednosti državnih vrijednosnih papira.

Članak 85.

(1) Omjer nepodmirenog iznosa državnog duga na kraju godine u odnosu na projekciju BDP-a može biti veći od prošlogodišnjeg omjera s time da rečeni omjer ne bude veći od 60 posto.

(2) U svrhu izračuna omjera iz stavka 1. koristi se iznos BDP-a prema trenutnim cijenama preuzet iz trogodišnje projekcije proračuna koje odobrava Vlada i iznos konsolidiranog državnog duga iskazan u kunama

preračunat prema tečaju iz trogodišnje projekcije proračuna koji je odobrio Sabor ili Vlada.

Članak 86.

(1) Odluku o visini državnoga duga i državnih jamstava na prijedlog Vlade donosi Sabor.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se u skladu s iznosima i namjenama utvrđenima godišnjim proračunom i zakonom o izvršavanju državnog proračuna.

(3) Ugovore o zaduživanju državnog proračuna i izdavanju jamstva potpisuje ministar financija.

(4) O vrsti zajma i vrsti instrumenta osiguranja otplate zajma odlučuje Vlada na prijedlog Ministarstva financija.

(5) Ministarstvo financija predlaže Vladi najpogodnije oblike zaduživanja.

(6) Vlada može predložiti mjere ograničenja u svezi zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvanproračunskih fondova navedenih u zakonu o izvršavanju državnog proračuna za određenu godinu.

(7) Ministarstvo financija vodi popis duga, izdanih jamstava i zajmova.

Članak 87.

(1) Ministar financija izdaje državne vrijednosne papire i druge odgovarajuće oblike zaduživanja.

(2) Vlada može odrediti druga vladina tijela da zajedno s ministrom financija sudjeluju u pregovorima u vezi s državnim zajmovima.

Članak 88.

(1) Ministar financija može pozajmljena sredstva prenijeti državnim tijelima, finansijskim institucijama i/ili drugim pravnim subjektima u skladu s ugovornim uvjetima, u slučaju kada se ugovorom o državom zajmu omogućava namjensko financiranje.

(2) Državna tijela i finansijske institucije iz stavka 1. ovoga članka mogu koristiti primljena sredstva za financiranje investicijskih projekata ili aktivnosti trećih strana koje ispunjavanju zahtjeve vjerovnika.

(3) Državna tijela i finansijske institucije iz stavka 1. ovoga članka daju svaki mjesec do 15-og u mjesecu Ministarstvu financija informacije o stanju i kretanju sredstava u okviru odobrenog zajma.

Članak 89.

(1) Ministar financija priprema godišnje i polugodišnje izvješće o stanju državnog duga.

(2) Godišnje i polugodišnje izvješće iz stavka 1. razmatra Vlada i dostavlja ga Saboru kao sastavni dio Vladinog izvješća o izvršenju proračuna za fiskalnu godinu.

Članak 90.

(1) Ministarstvo financija sastavlja smjernice trogodišnje strategije za upravljanje državnim dugom, koje odobrava Vlada.

(2) Strategija iz stavka 1. usklađuje se svake godine te predaje zajedno s trogodišnjim projekcijama proračuna na odobrenje Vladi.

Članak 91.

Ministarstvo financije može provesti finansijske transakcije u svrhu smanjenja rizika glede strukture državnog duga.

Uvjeti i načini sklapanja kreditnih poslova s inozemstvom

Članak 92.

(1) Država sklapa kreditni posao s inozemstvom i daje jamstvo po kreditnom poslu s inozemstvom sukladno zakonu o izvršavanju proračuna za tekuću godinu ili na temelju posebnog zakona za svaki kreditni posao.

(2) Sabor zakonom potvrđuje ugovore o kreditnom poslu i ugovore o jamstvu iz stavka 1. ovoga članka sklopljene sa stranim pravnim osobama koje su subjekti međunarodnog prava te međunarodne ugovore na osnovi sukcesije temeljem kojih za državu nastaju ili mogu proisteći finansijske obveze.

(3) Zakonom iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uređuju se izvori finansijskih sredstava te uvjeti i načini podmirivanja obveza države koje proistječu ili mogu proisteći na osnovi ugovorenih kredita ili jamstava.

Članak 93.

(1) Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Sabor može ovlastiti Vladu da sklapa kreditne poslove za određene namjene i daje jamstva određenim domaćim pravnim osobama u okviru svote za te namjene, utvrđene državnim proračunom za svaku pojedinu godinu.

(2) Na prijedlog Ministarstva financija Vlada izdaje suglasnost za kreditne poslove i za jamstva iz stavka 1. ovoga članka na temelju posebne odluke za svaki pojedini posao.

(3) Odluke iz stavka 2. ovoga članka objavljaju se u Narodnim novinama.

(4) O sklopljenim kreditnim poslovima i danim jamstvima iz stavka 1. ovoga članka Vlada izvješćuje Sabor polugodišnje.

Članak 94.

(1) Domaća pravna osoba u kojoj država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju izravni ili neizravni većinski udio u kapitalu odnosno poslovnom udjelu, ili većinsko pravo u odlučivanju, ili izravnu ili neizravnu većinu glasačkih prava, ili može imenovati više od polovine članova uprave ili nadzornog odbora, ili ima pravo provoditi ili provodi dominantan utjecaj te upravlja poslovnim i financijskim politikama društva na temelju ovlasti, sklapa kreditni posao ili daje jamstvo na osnovi suglasnosti Vlade.

(2) Suglasnost Vlade iz stavka 1. ovoga članka sadrži odredbe o obvezi otplate kredita do konačne otplate i odredbe o ostalim jamstvima glede obeštećenja i osiguranja državnog proračuna u slučaju promjene vlasničkih odnosa kod korisnika kredita ili jamstva.

(3) Domaća pravna osoba u kojoj država ima većinski paket dionica odnosno udjela mora osigurati da se kreditni posao ne dijeli s namjerom izbjegavanja odredbe iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Kreditni poslovi s inozemstvom obvezno se registriraju u Hrvatskoj narodnoj banci.

Dug s državnim jamstvom

Članak 95.

Sve financijske obveze za koje je Vlada izdala jamstva u ime i za račun države u skladu s propisima čine državni dug.

Članak 96.

(1) Ministarstvo financija sudjeluje u pregovorima u davanju zajmova s državnim jamstvom te u ime Vlade odobrava ugovore o izdavanju državnih jamstava ili garantnih pisama u skladu s odlukom Vlade.

(2) Vlada može odrediti i druga državna tijela da zajedno s Ministarstvom financija sudjeluju u pregovorima o zajmovima s državnim jamstvom.

Članak 97.

Svi prijedlozi izmjena i dopuna ugovora o zajmu ili ugovora o jamstvu u slučajevima kada su državna jamstva već izdana daju se uz prethodno odobrenje ministra financija.

Članak 98.

(1) Korisnici zajmova u okviru zajmova s državnim jamstvom daju svaki mjesec do 15-og u mjesecu Ministarstvu financija informacije o stanju i kretanju sredstava u okviru odobrenog zajma.

(2) Ministar financija prema potrebi može zatražiti dodatne informacije o zajmovima s državnim jamstvom od tijela državne uprave koja su predložila izdavanje državnog jamstva, a oni iste dostavljaju u roku 15 dana od zaprimanja zahtjeva.

Članak 99.

Ministarstva koja su nadležna za tražitelje jamstva dužna su u roku 15 dana od podnošenja zahtjeva za suglasnost dati Ministarstvu financija mišljenje o razvojnim promjenama i restrukturiranju društva tražitelja, te ocjenu mogućnosti otplate kredita.

Članak 100.

(1) Korisnici zajmova s državnim jamstvom dužni su uredno i redovito plaćati sve obveze prema vjerovniku.

(2) Plaćanje u svezi izdanog državnog jamstva provodi se u slučaju kada:

1. korisnik zajma ne izvrši potpuno ili djelomično plaćanje po zajmu u skladu s uvjetima iz ugovora o zajmu;

2. vjerovnik poduzme mjere i aktivnosti koje su utvrđene ugovorom o zajmu i o naplati dospjelih obveza od korisnika zajma.

Članak 101.

U slučaju kada se uvjeti iz članka 100., stavak 2., točka 2. ne uređuju ugovorom o izdavanju državnog jamstva, ministar financija zajedno s vjerovnikom utvrđuje mjere koje se imaju poduzeti u slučaju dospijeća naplate

iz državnog jamstva, kao i rokove u kojima država treba podmiriti dospjele neplaćene obveze.

Članak 102.

Ministar financija posebnim ugovorom s korisnikom zajma s državnim jamstvom utvrđuje kako će od datuma plaćanja po državnom jamstvu, država steći prava vjerovnika na iznos izvršenog plaćanja u svezi obveza iz ugovora o zajmu.

Članak 103.

(1) Korisnik zajma preuzima obvezu državi u potpunosti namiriti iznose plaćene vjerovniku po državnom jamstvu, kao i troškove nastale u vezi s plaćanjem na teret državnog proračuna.

(2) Ministar financija poduzima sve mjere utvrđene ugovorom i zakonskim propisima za povrat iznosa plaćenih po državnom jamstvu.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje uvjete i način izdavanja državnih jamstava.

Zaduživanje i davanje jamstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 104.

(1) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može se zaduživati uzimanjem zajma i izdavanjem vrijednosnih papira.

(2) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izdaje vrijednosne papire na temelju zakona.

Članak 105.

(1) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može se dugoročno zadužiti samo za investiciju koja se financira iz njezina proračuna, a koju potvrdi njezino predstavničko tijelo uz prethodnu suglasnost Vlade.

(2) Ugovor o zaduživanju sklapa predsjednik poglavarstva na osnovi donesenoga proračuna i uz prethodno mišljenje ministra financija i suglasnost Vlade.

(3) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka je obvezni je prilog ugovora o zaduživanju.

(4) O zahtjevu za davanje suglasnosti za zaduženje Vlada odlučuje u roku od 40 dana nakon podnošenja zahtjeva.

(5) Suglasnost se ne izdaje ako je zahtjev u suprotnosti sa zakonom.

(6) Ministar financija propisuje pravilnikom obvezne sastojke zahtjeva, obvezne priloge i dokumentaciju, način izvještavanja o zaduživanju i davanju suglasnosti za zaduživanje i davanju jamstava.

(7) Ugovor sklopljen protivno odredbama stavka 2. ovoga članka je ništavan.

(8) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dvaput godišnje - u srpnju i do 31. prosinca tekuće godine - izvještava Ministarstvo financija o otplati zajma za koji je dobila suglasnost Vlade iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 106.

(1) Ukupna godišnja obveza lokalne samouprave iz članka 104. ovoga Zakona može iznositi najviše do 20 posto ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se zadužuje.

(2) U iznos ukupne godišnje obvezu iz stavka 1. ovoga članka uključen je iznos godišnjeg anuiteta po kreditima, obveze na osnovi izdanih vrijednosnih papira, dаних jamstava i suglasnosti iz prethodnih godina te neplaćene obveze iz prethodnih godina.

(3) Pod ostvarenim proračunskim prihodima podrazumijevaju se ostvareni prihodi pojedine jedinice lokalne samouprave iz članka 11. ovoga Zakona, umanjeni za prihode i primitke:

1. od domaćih i inozemnih pomoći i donacija iz državnog proračuna i proračuna drugih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
2. iz posebnih ugovora: mjesni samodoprinos i sufinanciranje građana,
3. od tuzemnog i inozemnog zajma.

Članak 107.

(1) Trgovačko društvo i javna ustanova čiji je osnivač i većinski vlasnik jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave smije se zaduživati samo uz suglasnost osnivača odnosno većinskog vlasnika. Izdana suglasnost uračunava se u opseg mogućega zaduživanja osnivača odnosno vlasnika iz članka 106. ovoga Zakona.

(2) Odluku o suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne postigne dogovor o davanju suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka, smatra se

da je suglasnost dana ako se za njezino davanje izjasni više od 50 posto vlasničkog udjela trgovačkog društva ili javne ustanove.

(4) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je izvijestiti Ministarstvo financija o danim suglasnostima dvaput godišnje, i to u srpnju i do 31. prosinca tekuće godine.

Članak 108.

(1) Jedinica područne (regionalne) samouprave može dati jamstvo jedinici lokalne samouprave na svojem području uz prethodnu suglasnost Vlade, pod uvjetima iz članka 106. ovoga Zakona.

(2) Jedinica lokalne samouprave može davati jamstva za ispunjenje obveza trgovačkog društva i javne ustanove čiji je osnivač i većinski vlasnik. Dano jamstvo uključuje se u opseg njezina mogućega zaduženja iz članka 106. ovoga Zakona.

(3) Odluku o davanju jamstva iz stavka 2. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, razmjerno njihovu udjelu u vlasništvu.

(4) Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne postigne dogovor o davanju jamstva iz stavka 2. ovoga članka, smatra se da je jamstvo dano ako se za njegovo davanje izjasni više od 50 posto vlasničkog udjela trgovačkog društva ili javne ustanove.

(5) Ugovore o jamstvu u ime lokalne samouprave sklapa predsjednik poglavarstva.

(6) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je izvijestiti Ministarstvo financija o danim jamstvima u roku 30 dana nakon danog jamstva i obvezno do 31. prosinca tekuće godine.

Članak 109.

(1) Novoustrojena jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne smije se zaduzivati, davati suglasnosti i jamstva za zaduženje dok nisu uređeni međusobni imovinskopravni odnosi prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

(2) Nakon uređenja međusobnih imovinskopravnih odnosa smije se zaduzivati i davati jamstva samo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja na dan 31. prosinca godine kada je prestala djelovati prijašnja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije prekoračila granicu za zaduživanje i davanje jamstava prema odredbama članka 106. ovoga Zakona.

(3) Ako se za novoustrojenu jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave ne mogu ustanoviti ostvareni prihodi u godini koja

prethodi godini zaduživanja, kao mjerilo koriste se procijenjeni prihodi u tekućoj godini.

Zaduživanje i davanje jamstava izvanproračunskih korisnika proračuna

Članak 110.

(1) Izvanproračunski korisnici državnog proračuna mogu se zadužiti i davati jamstva samo pod uvjetima koje utvrđuje Vlada odlukom na prijedlog ministra financija.

(2) Ukupna visina zaduženja i danih jamstava iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se zakonom koji uređuje izvršavanje državnog proračuna za pojedinu godinu.

Članak 111.

(1) Izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se zadužiti i davati jamstva pod uvjetima koje utvrđuje predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Ukupna visina zaduženja i danih jamstava iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se odlukom o izvršenju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu sa člankom 106. ovoga zakona.

VIII. ODGOVORNOST ČELNIKA PRORAČUNSKOG KORIŠNIKA, FINANCIJSKOG KONTROLORA I RAČUNOPOLAGAČA

Nadležnosti čelnika proračunskog korisnika

Članak 112.

(1) Čelnik proračunskog korisnika odgovoran je za planiranje i izvršavanje dijela proračuna.

(2) Čelnik proračunskog korisnika odgovoran je za preuzimanje obveza, verifikaciju obveza, izdavanje naloga za plaćanje na teret proračunskih sredstava tijela koje vodi i utvrđivanje prava naplate te za izdavanje naloga za naplatu u korist proračunskih sredstava.

(3) Čelnik proračunskog korisnika odgovoran je za zakonitost, svrhotnost, učinkovitost i za ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima.

(4) Čelnik proračunskog korisnika može određena prava iz stavaka 1. i 2. ovoga članka po ovlaštenju prenijeti na druge osobe.

(5) Čelnik proračunskog korisnika je nalogodavac ovlašten za izdavanje naloga za plaćanje iz stavka 2. ovoga članka

(6) Odredbe stavaka 1. do 5. ovoga članka na odgovarajući način se odnose na proračune jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Razgraničenje nadležnosti između financijskog kontrolora i računopolagača

Članak 113.

(1) Financijski kontrolor proračunskog korisnika odgovoran je za zakonito izvršavanje naloga nalogodavca iz članka 112. ovoga Zakona u skladu s financijsko računovodstvenim propisima.

(2) Računopolagač proračunskog korisnika odgovoran je za zakonito i svrshodno trošenje javnog novca za namjene utvrđene proračunom i financijskim planom.

(3) Računopolagač može privremeno zadržati plaćanje ako je u suprotnosti s ovim zakonom ili zakonom koji godišnje uređuje izvršavanje državnog proračuna.

(4) Funkcije financijskog kontrolora proračunskog korisnika i računopolagača proračunskog korisnika su nespojive.

(5) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka na odgovarajući se način odnose na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IX. PRORAČUNSKO RAČUNOVODSTVO

Sadržaj računovodstva

Članak 114.

Proračunskim računovodstvom uređuju se poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i obrada podataka, sadržaj računa računskog plana, priznavanje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, procjenjivanje bilančnih pozicija, revalorizacija, financijsko izvještavanje i druga područja u svezi s proračunskim računovodstvom.

Računovodstvena načela

Članak 115.

(1) Proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima: točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te na međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

(2) Proračunsko računovodstvo vodi se po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana proračuna.

Primjena proračunskog računovodstva

Članak 116.

(1) Proračunsko računovodstvo primjenjuju proračuni i proračunski korisnici iz stavka 1. članka 2. ovoga Zakona.

(2) Proračunsko računovodstvo primjenjuju izvanproračunski korisnici iz stavka 2. članka 2. ovoga Zakona samo u pogledu finansijskog izvještavanja.

Ovlašti za donošenje pravilnika

Članak 117.

(1) Ministar financija donosi pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, te naputke o provedbi proračunskog računovodstva.

(2) Ministar financija donosi pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Odgovornosti i obveze

Članak 118.

(1) Odgovorna osoba proračunskog korisnika odgovorna je za ustroj te za zakonito i pravilno provođenje proračunskog računovodstva.

(2) Vođenje proračunskog računovodstva može se povjeriti ovlaštenoj stručnoj organizaciji ili osobi.

(3) Za sastavljanje finansijskih izvještaja odgovorna je osoba koja rukovodi službom računovodstva proračunskog korisnika ili osoba kojoj je povjeren vođenje računovodstva.

(4) Odgovorna osoba proračunskog korisnika ili osoba koju on ovlasti potpisuje finansijske izvještaje i odgovorna je za njihovo podnošenje.

Poslovne knjige

Članak 119.

(1) Poslovne knjige proračunskog korisnika jesu dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

(2) Ministar financija pravilnikom iz članka 117. stavak 1. propisuje vrste, oblik i sadržaj poslovnih knjiga iz stavka 1. ovoga članka.

Knjigovodstvene isprave

Članak 120.

(1) Knjigovodstvena isprava pisani je ili memorirani elektronički dokaz o nastaloj poslovnoj promjeni.

(2) Unos podataka u poslovne knjige temelji se na vjerodostojnim, istinitim i urednim knjigovodstvenim ispravama.

(3) Odgovorna osoba proračunskog korisnika ili osoba koju on ovlasti ovjerava svojim potpisom odnosno elektroničkim potpisom vjerodostojnost knjigovodstvene isprave.

(4) Podatke iz stavka 2. ovoga članka odgovorna osoba osigurava i u pisanom obliku.

Priznavanje prihoda i rashoda i procjenjivanje bilančnih pozicija

Članak 121.

(1) Priznavanje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka temelji se na modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja.

(2) Procjena imovine, obveza i izvora vlasništva obavlja se po modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška.

(3) Proračun i proračunski korisnici revaloriziraju nefinansijsku dugotrajnu imovinu primjenom koeficijenta porasta proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda.

(4) Ministar financija pravilnikom iz članka 117. stavak 1. ovoga Zakona propisuje pojам i značenje modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja i postupak revalorizacije dugotrajne imovine.

Finansijsko izvještavanje

Članak 122.

(1) Proračun i proračunski korisnici moraju sastavljati finansijske izvještaje.

(2) Finansijski izvještaji proračuna i proračunskih korisnika jesu: bilanca, izvještaj o prihodima i rashodima te primicima i izdacima, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Izvještaj o ostvarenim vlastitim prihodima i rashodima. Sastavni dio finansijskih izvještaja su i bilješke.

(3) Finansijski izvještaji sastavljaju se za razdoblja u tijeku godine i za tekuću proračunsку godinu.

(4) Finansijski izvještaji za razdoblja u tijeku godine čuvaju se pet odnosno deset godina nakon isteka godine u kojoj su sastavljeni, a za tekuću proračunsку godinu čuvaju se trajno i u izvorniku.

(5) Korisnici iz članka 2. ovoga Zakona moraju izraditi i dostaviti mjesecne, tromjesečne, polugodišnje i godišnje finansijske izvještaje u skladu s pravilnikom iz članka 117. stavak 2. ovoga Zakona.

(6) Ministar financija pravilnikom iz članka 117. stavak 2. propisuje oblik i sadržaj finansijskih izvještaja, razdoblja za koja se izrađuju te obveze i rokove njihova dostavljanja.

Članak 123.

(1) Ministarstva/razdjeli konsolidiraju finansijske izvještaje proračunskih korisnika koji su, prema organizacijskoj klasifikaciji proračuna, u njihovu sastavu i svoj finansijski izvještaj te ih iskazuju u konsolidiranom finansijskom izvještaju koji dostavljaju Ministarstvu financija.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave konsolidiraju finansijske izvještaje proračunskih korisnika za koje su nadležne i finansijski izvještaj proračuna te ih iskazuju u konsolidiranom finansijskom izvještaju koji dostavljaju Ministarstvu financija.

(3) Ministarstvo financija konsolidira:

1. konsolidirane finansijske izvještaje ministarstava/razdjela, finansijske izvještaje izvanproračunskih korisnika te sastavlja finansijski izvještaj proračuna države,

2. konsolidirane finansijske izvještaje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te sastavlja finansijski izvještaj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i

3. finansijski izvještaj proračuna države i finansijski izvještaj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te sastavlja konsolidirani finansijski izvještaj proračuna Republike Hrvatske.

(4) Ministarstvo financija dostavlja Vladi uz, polugodišnji/godišnji obračun proračuna i izvještaj iz stavka 3. točka 1. ovoga članka.

(5) Predsjednik poglavarstva dostavlja poglavarstvu uz polugodišnji/godišnji obračun proračuna i izvještaj iz stavka 2. ovoga članka.

X. POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU PRORAČUNA I GODIŠNJI OBRAČUN PRORAČUNA

Sadržaj polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna i godišnjeg obračuna proračuna

Članak 124.

(1) Polugodišnji izvještaj proračuna i godišnji obračun proračuna (u nastavku teksta: obračun) sadrže:

1. Prikaz ukupnih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka
2. Račun financiranja
3. Obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka
4. Posebni dio proračuna – prikaz prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračunskih korisnika
5. Obrazloženje makroekonomskih pokazatelja te gospodarske i fiskalne politike u tekućoj proračunskoj godini
6. Izvješće o zaduživanju i upravljanju dugom
7. Izvješće o korištenju proračunskih zaliha s obrazloženjem
8. Izvješće o jamstvima danima u proračunskoj godini, s obrazloženjem
9. Obrazloženje izvršenja programa.

(2) Godišnji obračun, uz sadržaj iz stavka 1. ovoga članka, obuhvaća i obrazloženje čiji su sastavni dijelovi podaci iz bilance te objašnjenja odstupanja.

(3) Pri izradi polugodišnjeg obračuna proračuna i godišnjeg obračuna proračuna koriste se proračunske klasifikacije koje su propisane za izradu proračuna.

(4) Ministar financija pravilnikom propisuje strukturu godišnjeg obračuna proračuna i konsolidiranog obračuna proračuna države i proračuna Republike Hrvatske.

Polugodišnje izvješće

Članak 125.

(1) Ministarstvo financija podnosi Vladi polugodišnje izvješće o izvršenju državnog proračuna za prvo polugodište tekuće proračunske godine do kraja srpnja.

(2) Vlada upućuje Saboru polugodišnje izvješće o izvršenju državnog proračuna do 5. kolovoza tekuće proračunske godine.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Izrada bilance dugotrajne imovine države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 126.

(1) Bilanca dugotrajne imovine države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave akt je Vlade u kojem se iskazuje stanje dugotrajne imovine države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na dan 31. prosinca tekuće proračunske godine.

(2) Na osnovi imovinskih bilanci korisnika državnog proračuna, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ministarstvo financija izrađuje bilancu dugotrajne imovine države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koju do 31. svibnja sljedeće godine podnosi Vladi na donošenje.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje izradu i donošenje bilance dugotrajne imovine, obuhvat proračunskih korisnika koji je izrađuju te strukturu i rokove za dostavu Ministarstvu financija.

Podnošenje bilance dugotrajne imovine države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 127.

Uz godišnji obračun državnog proračuna Vlada svake dvije godine dostavlja Saboru i bilancu dugotrajne imovine države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 128.

(1) Ministar financija pravilnikom propisuje:

1. izradu polugodišnjeg izvještaja o izvršavanju proračuna i godišnjeg obračuna proračuna,

4. uvjete koji moraju biti osigurani za upotrebu informacijske tehnologije pri vođenju računovodstva.

Izrada i donošenje godišnjeg obračuna proračuna

Članak 129.

(1) Proračunski korisnik priprema godišnji obračun svoga finansijskog plana za proteklu godinu te ga nadležnom ministarstvu, odnosno nadležnom upravnom tijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi do 28. veljače tekuće godine.

(2) Nadležno ministarstvo, odnosno nadležno upravno tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka, pregledava i usklađuje godišnji obračun finansijskog plana svojih korisnika, konsolidira ih te sastavlja konsolidirani godišnji obračun finansijskog plana i godišnje izvješće za proteklu godinu.

(3) Konsolidirani godišnji obračun iz stavka 2. ovoga članka nadležno tijelo iz stavka 2. ovoga članka dostavlja Ministarstvu financija, odnosno upravnom odjelu za financije do 31. ožujka tekuće godine.

(4) Ministarstvo financija izrađuje nacrt prijedloga konsolidiranog obračuna proračuna Republike Hrvatske i dostavlja ga Državnom uredu za reviziju do 1. svibnja tekuće godine.

(5) Državni ured za reviziju izrađuje nalaz o godišnjem obračunu proračuna iz stavka 4. ovoga članka i dostavlja ga Vladi do 30. svibnja tekuće godine.

(6) Vlada odnosno poglavarstvo donosi prijedlog godišnjeg obračuna proračuna iz stavka 4. i 5. ovoga članka.

(7) Prijedlog godišnjeg obračuna proračuna i izvještaj Državnog ureda za reviziju Vlada odnosno poglavarstvo podnosi Saboru odnosno predstavničkom tijelu na donošenje najkasnije do 1. lipnja tekuće godine.

(8) Usvojeni godišnji obračun proračuna iz stavka 7. ovoga članka objavljuje se u Narodnim novinama, a godišnji obračun proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljuje se u lokalnom službenom glasilu.

Podnošenje godišnjeg obračuna finansijskog plana izvanproračunskih korisnika

Članak 130.

(1) Izvanproračunski korisnici moraju izraditi godišnji obračun finansijskog plana sukladno odredbama Zakona o računovodstvu.

(2) Izvanproračunski korisnik mora godišnji obračun finansijskog plana za proteklu godinu, zajedno s obrazloženjem, dostaviti Ministarstvu financija do 31. ožujka tekuće proračunske godine.

(3) Godišnji obračun finansijskog plana izvanproračunskih korisnika Vlada, odnosno poglavarstvo predlaže na suglasnost Saboru odnosno predstavničkom tijelu zajedno s godišnjim obračunom proračuna iz članka 129. ovoga Zakona.

Dostava godišnjeg obračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 131.

Poglavarstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mora dostavljati Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju prijedlog godišnjeg obračuna proračuna do 31. ožujka tekuće godine, a u roku 15 dana nakon što ga usvoji njegovo predstavničko tijelo o tome izvješćuje Ministarstvo financija.

Dostava podataka proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 132.

Jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave koja ne dostavlja podatke u roku i na način iz članaka 33. ili 104. ili 105. ili 107. ili 108. ili 117. ili 131. ovoga Zakona privremeno se obustavlja doznačivanje pomoći i potpora izravnjanja iz državnog proračuna.

Članak 133.

Sredstva za finansijsko izravnjanje i pomoći iz državnog proračuna, koje prima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ne smiju se koristiti za plaćanje dospjelih obveza s naslova zaduzivanja, naknada za štetu po sudskim odlukama i naknada prema Zakonu o denacionalizaciji.

XI. NADZOR PRORAČUNSKIH KORISNIKA

Proračunski nadzor

Članak 134.

(1) Proračunski nadzor postupak je nadziranja zakonitosti, svrhovitosti i pravodobnosti korištenja proračunskih sredstava te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti i mjere za poboljšanje stanja.

(2) Proračunski nadzor obuhvaća nadzor računovodstvenih, finansijskih i ostalih poslovnih dokumenata proračunskih korisnika.

(3) Ministarstvo financija obavlja proračunski nadzor izvanproračunskih korisnika iz članka 2. ovoga Zakona sukladno odredbama ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo financija obavlja proračunski nadzor i nadzor namjenskog korištenja proračunskih sredstava svih pravnih i fizičkih osoba koje dobivaju sredstva iz proračuna i finansijskih planova izvanproračunskih korisnika iz članka 2. ovoga Zakona te kreditnih sredstava s osnove jamstva države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Ministar financija donosi pravilnik o proračunskom nadzoru u kojem propisuje ciljeve, djelokrug, sadržaj, način i uvjete, ovlaštenu osobu proračunskog nadzora i mjere proračunskog nadzora.

(6) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove korisnike.

Način obavljanja proračunskog nadzora

Članak 135.

Proračunski nadzor poslovanja proračunskog korisnika obavlja se izravnim nadzorom kod proračunskog korisnika i analizom njegovih finansijskih izvješća.

Posebne ovlasti osoba koje obavljaju proračunski nadzor

Članak 136.

(1) Ako osoba ovlaštena za proračunski nadzor pri obavljanju nadzora utvrdi da je počinjen prekršaj iz Zakona o finansijskim prekršajima, drugog propisa ili akta, u zapisniku o obavljenom nadzoru utvrđuje nepravilnosti.

(2) Na postupak proračunskog nadzora odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku i Zakona o finansijskim prekršajima.

Članak 137.

Osoba ovlaštena za proračunski nadzor dužna je čuvati državnu, vojnu, profesionalnu i poslovnu tajnu.

Unutarnja revizija

Članak 138.

(1) Unutarnja revizija tijelo je proračunskog korisnika koje neovisno i objektivno utvrđuje ostvarivanje cjelovitih zadaća i funkcija proračunskih korisnika, upozorava na nepravilnosti i neusklađenost sa zakonskim i drugim propisima kojima je utvrđeno njihovo poslovanje te predlaže mjere za njihovo otklanjanje i mjere za unapređenje poslovanja proračunskog korisnika.

(2) Unutarnju reviziju proračunskog korisnika ustrojava čelnik proračunskog korisnika.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje uvjete koje moraju ispunjavati osobe za obavljanje poslova unutarnjih revizora, metodologiju rada u skladu sa strukovnim načelima i standardima unutarnjeg revidiranja, kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora.

(4) Ministar financija propisuje pravilnikom zajedničke kriterije na temelju kojih proračunski korisnici mogu urediti unutarnju reviziju, a u skladu s međunarodnim standardima za unutarnju reviziju.

Nadležnost unutarnjeg revizora

Članak 139.

(1) Unutarnji revizor obavlja ispitivanje i ocjenjivanje valjanosti i svrhovitosti sustava internih kontrola, upravljačkih kontrola i računovodstvenog sustava proračunskog korisnika.

(2) Unutarnji revizor provjerava i preispituje vjerodostojnost, svrhovitost i zakonitost finansijskih transakcija i procesa proračunskog korisnika.

(3) Unutarnji revizor obavlja radnje iz stavaka 1. i 2. ovog članka kontinuirano.

(4) Unutarnji revizor podnosi pismeno izvješće čelniku proračunskog korisnika o rezultatima aktivnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, sukladno rokovima utvrđenim operativnim planom rada unutarnje revizije, a najmanje jednom polugodišnje.

(5) Unutarnji revizor podnosi izvještaj i drugim državnim tijelima nadležnim za poslove nadzora i revizije u skladu s posebnim propisima.

(6) O uočenim nepravilnostima unutarnji revizor sastavlja zasebno izvješće čelniku proračunskog korisnika.

(7) Unutarnji revizor odgovoran je čelniku proračunskog korisnika za istinitost i vjerodostojnost podnesenih izvješća iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.

Unutarnja kontrola

Članak 140.

Čelnik proračunskog korisnika mora uspostaviti sustav postupaka i odgovornosti zaposlenih radi uspostave unutarnje kontrole.

XII. KAZNENE ODREDBE

Članak 141.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba korisnika proračuna:

1. ako se sredstva proračuna ne koriste sukladno članku 4. stavak 1.,
2. ako se izrada i izvršavanje proračuna ne temelji na načelima utvrđenim odredbama članka 4. stavak 2.,
3. ako proračunski korisnik preuzme obveze na teret proračuna tekuće godine suprotno odredbama članka 4. stavak 11.,
4. ako proračunski korisnik ne obavlja poslove sukladno odredbama članka 8. stavak 1.,
5. ako ne ustroji finansijsku službu sukladno članku 8. stavak 2.,
6. ako proračunski korisnik pri izradi prijedloga plana razvojnog programa postupi suprotno odredbama članka 26. stavci 1., 2. i 3.,
7. ako se ne vodi register djelatnika proračunskih korisnika sukladno članku 28. stavak 7.
8. ako proračunski korisnik pri izradi prijedloga plana nabave postupi suprotno odredbama članka 29. stavci 2., 3. i 4.,
9. ako se ne vode registri sukladno odredbama članka 29. stavak 7.
10. ako proračunski korisnik ne izradi finansijski plan sukladno odredbama članka 34. stavak 1. i 3.,
11. ako se privremeno financiranje obavlja suprotno odredbama članka 35. stavak 3.,
12. ako proračunski korisnik preuzme nove finansijske obveze u razdoblju privremenog financiranja a što je suprotno odredbama članka 35. stavak 6.,

13. ako proračunski korisnik kod plaćanja predujma postupi suprotno odredbama članka 37.,

14. ako proračunski korisnik preuzme obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama suprotno odredbama članka 38. stavak 1.,

15. ako proračunska sredstva budu preraspoređena suprotno odredbama članka 39. stavak 1. i 3.,

16. ako proračunski korisnik ne utvrdi, naplati, te uplati u proračun prihode i primite sukladno odredbama članka 40. stavci 3. i 4., te ne pristupi izvršavanju svih rashoda i izdataka sukladno odredbama članka 40 stavak 4.,

17. ako proračunski korisnik sklapa ugovore o nabavi roba, obavljanju usluga i ustupanju radova suprotno odredbama članka 41. stavak 1.,

18. ako proračunski korisnik preuzme obveze suprotno odredbama članka 44.,

19. ako korisnik preuzme i plaća obveze suprotno odredbama članka 51. stavak 1.,

20. ako proračunski korisnik koji nije iskoristio donaciju postupi suprotno odredbama članka 53.,

21. ako zahtjev za dodjelu sredstava za nabavu nije temeljen na odredbama članka 54. stavak 1.,

22. ako zahtjev za dodjelu sredstava subvencija, zajmova i drugih oblika državne pomoći nije temeljen na odredbama članka 54. stavak 2.,

23. ako se rashod i izdatak iz proračuna ne temelji na vjerodostojnom knjigovodstvenom dokumentu kojim se dokazuje obveza plaćanja sukladno odredbama članka 55. stavak 1.,

24. ako odgovorna osoba prije isplate ne provjeri i ne potpiše pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvenog dokumenta sukladno odredbama članka 55. stavak 2.,

25. ako proračunski korisnik nakon što naknadno utvrdi da je isplata iz proračuna izvršena nezakonito i/ili neopravdano ne postupi sukladno odredbama članka 56. stavak 1.,

26. ako proračunski fond otvorи račun suprotно odredbama članka 57. stavak 2.,

27. ako isplate na teret proračunskog fonda I preuzete obveze nisu sukladne odredbama članka 60. stavak 1.,

28. ako se nakon nastupa uvjeta za prestanak proračunskog fonda nije postupilo sukladno odredbama članka 61. stavak 2.

29. ako proračunski korisnik postupi suprotно odredbama članka 62.,

30. ako se novčana sredstva ulažu suprotно odredbama članka 64. stavak 5.,

31. ako se svota od prodaje udjela i uloga u kapitalu koristi suprotно odredbama članka 68. stavak 1.,

32. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upotrijebi sredstva dobivena od prodaje udjela i uloga u kapitalu suprotно odredbama članka 68. stavak 2.,

33. ako nefinancijska dugotrajna imovina nije stečena sukladno odredbama članka 72. stavak1.,

34. ukoliko ne upravlja imovinom sukladno odredbama članka 73. stavak 2.,

35. ako se sredstva od prodaje i zamjene nefinancijske dugotrajne imovine, te naknade štete s osnove osiguranja koriste suprotно odredbama članka 74.,

36. ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži suprotно odredbama članka 105. stavak 1.,

37. ako je ukupna godišnja obveza lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 104. ovoga Zakona suprotна odredbama članka 106. stavak 1.,

38. ako se trgovačko društvo i javna ustanova čiji je osnivač i većinski vlasnik jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži suprotно odredbama članka 107. stavak 1.

39. ako se odluka o suglasnosti za zaduživanje ne doneše sukladno odredbama članka 107. stavak 2.,

40. ako je dana suglasnost za zaduživanje suprotна odredbama članka 107. stavak 3.,

41. ako jedinica područne (regionalne) samouprave da jamstvo suprotno odredbama članka 108. stavak 1.,

42. ako jedinica lokalne samouprave da jamstva suprotno odredbama članka 108. stavak 2.,

43. ako se novoustrojena jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži, da suglasnost i jamstva za zaduženje suprotno odredbama članka 109. stavak 1.,

44. ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje i daje jamstva suprotno odredbama članka 109. stavak 2.,

45. ako ne postupa sukladno odgovornosti utvrđenoj u odredbama članka 112. stavak 1., 2. i 3.,

46. ako je ovjerena vjerodostojnost knjigovodstvene isprave suprotno odredbama članka 120. stavak 3.,

47. ako nefinacijska dugotrajna imovina nije revalorizirana sukladno odredbama članka 121. stavak 3.,

48. ako se ne sastavljaju finansijske izvještaje sukladno odredbama članka 122. stavak 1. i 2.,

49. ako se ne čuvaju finansijski izvještaji sukladno odredbama članka 122. stavak 4.,

50. ako korisnici ne izrade i ne dostave finansijske izvještaje sukladno odredbama članka 122. stavak 5.,

51. ako se ne konsolidiraju i ne dostavljaju finansijski izvještaji sukladno odredbama članka 123. stavak 1. i 2.,

52. ako sadržaj polugodišnjeg izvještaja proračuna i godišnjeg obračuna proračuna nije sukladan odredbama članka 124. stavak 1.,

53. ako godišnji obračun ne sadrži obrazloženje i objašnjenja sukladno odredbama članka 124. stavak 2.

54. ako se pri izradi polugodišnjeg obračuna proračuna i godišnjeg obračuna proračuna ne koriste proračunske klasifikacije sukladno odredbama članka 124. stavak 3.,

55. ako proračunski korisnik ne priprema ni ne dostavlja godišnji obračun svoga finansijskog plana za proteklu godinu sukladno odredbama članka 129. stavak 1.,

56. ako se ne postupi sukladno odredbama članka 129. stavak 2., te se ne dostavi konsolidirani godišnji obračun prema odredbama članka 129. stavak 3.,

57. ako godišnji obračuni proračuna se ne objave sukladno odredbama članka 129. stavak 8.,

58. ako prijedlog godišnjeg obračuna proračuna nije dostavljen sukladno odredbama članka 131.,

59. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dostavlja podatke sukladno odredbama članka 132. stavak 1.,

60. ako se sredstva za finansijsko izravnanje i pomoći iz državnog proračuna koje prima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koriste suprotno odredbama članka 133.,

61. ako nije ustrojila unutarnju reviziju proračunskog korisnika sukladno odredbama članka 138. stavak 2.

Članak 142.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj financijski kontrolor korisnika proračuna:

1. ako ne postupa sukladno odgovornosti utvrđenoj u odredbama članka 113. stavak 1.,

Članak 143.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj računopolagač korisnika proračuna:

1. ako ne postupa sukladno odgovornosti utvrđenoj u odredbama članka 113. stavak 2.,

2. ako ne postupa sukladno odredbama članka 113. stavak 3.,

Članak 144.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba izvanproračunskog korisnika:

1. ako se trgovačko poduzeće ili javna ustanova čiji je osnivač i većinski vlasnik jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje suprotno odredbama članka 107. stavak 1.,

2. ako se izvanproračunski korisnici državnog proračuna zaduže i daju jamstva suprotno odredbama članka 110. stavak 1.,

3. ako se izvanproračunski korisnik proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduže i daju jamstva suprotno odredbama članka 111. stavak 1.,

3. ako izvanproračunski korisnik ne izradi i ne dostavi godišnji obračun finansijskog plana sukladno odredbama članka 130. stavak 1. i 2.

Članak 145.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj osoba ovlaštena za proračunski nadzor ako postupi suprotno odredbama članka 137.

Članak 146.

Novčanom kaznom od 5.000,00 kn do 20.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba korisnika proračuna :

1. ako prihodi, primici, rashodi i izdaci nisu iskazani sukladno odredbama članka 15. stavak 1.,

2. ako izrada zajedničkog plana radnih mjesta nije sukladna članku 28. stavak 1. i 2.,

3. ako proračunski korisnik pri izradi prijedloga plana radnih mjesta postupi suprotno odredbama članka 28. stavci 2., 3., 4. i 9.,

4. ako proračunski korisnik postupi suprotno odredbama članka 35. stavak 5.,

5. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne izvijesti ministarstvo financija sukladno odredbama članka 107. stavak 4. i članka 108. stavak 6.,

6. ako ne razgraniči nadležnosti između finansijskog kontrolora i računopolagača sukladno odredbama članka 113.,

7. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne izvještava ministarstvo financija sukladno odredbama članka 105. stavak 8.,

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rokovi za izradu podzakonskih propisa

Članak 147.

(1) Vlada donosi propise:

- iz članka 8. stavak 4., članka 72. stavak 3. članka 77. stavak 3. i članka 110. stavak 3. ovog Zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- iz članka 26. stavak 5. ovog Zakona u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- iz članka 27. stavak 1., članka 28. stavak 6. i članka 29. stavak 6. ovoga Zakona do 31. ožujka 2004. godine.

- iz članka 95. Zakona u roku od mjesec dana od stupanja na snagu ovoga Zakona

(2) Ministar financija će donijeti propise:

- iz članka 117. ovog zakona u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- iz članka 2. stavak 3. i članka 15. stavak 3. ovoga Zakona u roku od četiri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- iz članka 10. stavak 3., članka 38. stavak 3., članka 42. stavak 3., članka 51. stavak 2., članka 54. stavak 2., članka 55. stavak 3., članka 64. stavak 1., članka 71. stavak 2., članka 73. stavak 4., članka 105. stavak 6., članka 124. stavak 4., članka 126. stavak 3., članka 128. stavak 1., članka 132. stavak 2. i članka 134. stavak 5. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- iz članka 8. stavak 5. ovoga Zakona u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- iz članka 138. stavak 3. i 4. ovoga Zakona do 30. lipnja 2004. godine.

(3) Ministar financija u suglasnosti sa ministrom nadležnim za gospodarstvo, ministrom nadležnim za javne radove, obnovu i graditeljstvo te ministrom nadležnim za obrt, malo i srednje poduzetništvo, donosi propise iz članka 27. stavak 2. ovoga Zakona do 31. svibnja 2004. godine.

(4) Ministar nadležan za pravosuđe, upravu i lokalnu samoupravu donosi propise iz članka 28. stavak 8. ovoga Zakona do 31. svibnja 2004. godine.

(5) Nadležno tijelo državne uprave za javnu nabavu, odnosno poglavarstvo, donosi propise iz članka 29. stavak 8. do 31. svibnja 2004. godine.

Članak 148.

Korisnici državnog i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezuju se utvrditi odgovarajuće oblike unutarnje revizije iz članka 138. stavak 2. ovoga Zakona do 31. prosinca 2004.

Članak 149.

Do donošenja propisa iz članka 147. ovoga Zakona primjenjuju se propisi:

- Uredba o računovodstvu proračuna (Narodne novine, br. 96/94, 108/96, 119/01 i 74/02),
- Uredba o sustavu glavne knjige riznice te načinu vođenja jedinstvenog računa riznice (Narodne novine, br. 97/95),
- Pravilnik o mjerilima za korištenje prihoda proračunskih korisnika ostvarenih na tržištu od obavljanja osnovne i ostale djelatnosti (Narodne novine, br. 146/98),
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 119/01 i 74/02),
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 74/02 i 3/03),
- Pravilnik o proračunskom nadzoru i unutarnjem nadzoru (Narodne novine, br. 92/96),
- Naputak o ekonomskoj i funkcijskoj klasifikaciji rashoda/izdataka i prihoda i primitaka (Narodne novine, br. 93/01),
- Naputak o izvršavanju državnog proračuna sa jedinstvenog računa riznice (Narodne novine, br. 4/01).
- Uputa o sadržaju i načinu vođenja registra korisnika državnog proračuna (Narodne novine, br. 45/97).

Prestanak važenja zakona

Članak 150.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti:

Zakon o proračunu (Narodne novine, br. 92/94) i članci 6., 7. i 10. Zakona o kreditnim poslovima s inozemstvom (Narodne novine, br. 43/96).

Članak 151.

Zakon stupa na snagu osmoga dana nakon objave u Narodnim novinama, osim odredbi iz članka 13. stavka 3. pod e), f) i g) i članka 16. stavka 1. ovoga Zakona primjenjivat će se od 1. siječnja 2005. godine.

OBRAZLOŽENJE ODREDABA NACRTA ZAKONA

1. Nacrtom zakona uređuju se proračun i proračunski odnosi u javnom sektoru te postupci koji pridonose transparentnosti i učinkovitost tih odnosa.

2. Nacrtom zakona uređuju se opća proračunska načela, zajednički uvjeti, pravila i postupci koji se primjenjuju u proračunskim odnosima između svih subjekata ustrojenih kao proračunski korisnici i izvanproračunski korisnici, a koji se s obzirom na izvore financiranja i odlučujući ulogu u njihovu upravljanju države odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uključuju u Republiku Hrvatsku (opću državu).

3. Nacrtom zakona jasno se određuju subjekti koji su obvezni primjenjivati odredbe Zakona, propisuje se način i redoslijed postupka planiranja, izrade, predlaganja i donošenja, izmjena i dopuna proračuna i finansijskih planova te izvršavanja proračuna i finansijskih planova korisnika, postupak zaduživanja i nadzora - unutarnjeg i proračunskog, te kaznene odredbe za prekršajne iz ovoga Zakona.

4. Nacrt zakona obuhvaća temeljitu reformu sustava proračunskog planiranja i izvršavanja te konsolidaciju sredstava izvanproračunskih korisnika na razini države (središnje države) i konsolidaciju jedinca lokalne i područne (regionalne) samouprave na razini konsolidiranog proračuna Republike Hrvatske (opće države). Svrha je Zakona djelotvorno korištenje proračunskih sredstava. Zakon omogućava objektivno i ravnopravno postupanje prema svim sudionicima u proračunskom procesu i javnom sektoru, te utvrđuje kao obvezu javno objavljivanje svih informacija o proračunu i izvršavanju proračuna, finansijskom stanju proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika u Narodnim novinama.

5. Nacrt zakona usklađen je sa smjernicama i uvjetima Europske zajednice u vezi s proračunom, kao osnovnim finansijskim propisom, u kojem su dani ciljevi, načela, sadržaj, postupci i strukture njihove primjene te međusobni odnosi i mјere koje se poduzimaju za osiguravanje odgovornosti za njegovu primjenu.

Budući da je opredjeljenje Republike Hrvatske usklađenje zakonodavstva, izgradnja institucija i reforma javne uprave, usvojene su smjernice Europske zajednice.

U nastavku se obrazlažu pojedine odredbe Zakona.

I. OPĆE ODREDBE

(Članci 1. - 9.)

Odredbama glave I. Nacrta zakona definiran je sadržaj i područje primjene zakona, a to su planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna, upravljanje imovinom i dugovima, upravljanje javnim dugom, zaduzivanje i jamstvo države te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski odnosi u javnom sektoru, računovodstvo, unutarnji i proračunski nadzor.

Propisani su subjekti na koje se odnose odredbe ovoga zakona : državni proračun, proračunske korisnike državnog proračuna, proračune jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave i na njihove proračunske korisnike, na javne ustanove te mjesnu samoupravu. Pored toga pojedine odredbe ovoga zakona uređuju i proračunske odnose i pravila koja se primjenjuju na izvanproračunske korisnike – to su izvanproračunski fondovi, agencije i trgovačka društva u kojima država odnosno lokalna samouprava i područna (regionalna) samouprava ima odlučujući utjecaj na upravljanje i to na: izradu finansijskih planova, upravljanje novčanim sredstvima, zaduzivanje i davanje jamstava, računovodstvo, izradu i podnošenje izvještaja i provedbu proračunskog nadzora, a koja se, s obzirom na izvore financiranja, uključuju u konsolidirani proračun Republike Hrvatske (opću državu).

Člankom 3. utvrđeno je značenje pojmove koji se koriste u ovome zakonu, a koji su bitni za primjenu normi iz zakona.

U članku 4. definirani su cilj, proračunska načela i pravni temelj proračunskih rashoda koji su razrađeni u odredbama pojedinih glava zakona, a koji su neophodni za zakonsku regulativu osnovnih instituta.

U članku 5. definirana je odgovornost Vlade i nadležnih tijela za planiranje i izvršavanje proračuna te odgovorna osoba proračunskog korisnika i izvanproračunskog korisnika odgovorna za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje.

Uz proračun se donosi zakon odnosno odluke koje uređuju izvršavanje proračuna za proračunsku godinu a napose opseg zaduzivanja i jamstava države, opseg zaduzivanja javnoga sektora na razini države u pojedinoj godini, upravljanje državnom imovinom i dugovima, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, druga pitanja u izvršavanju proračuna, pojedine ovlasti Vlade i Ministarstva financija pri izvršavanju proračuna za pojedinu godinu te kazne za neispunjavanje obveza.

Neophodno je napomenuti da zakoni i odluke i drugi propisi, koji se predlažu izvršnom tijelu i predstavničkom tijelu moraju sadržavati

financijske procjene posljedica za proračune iz koje mora biti razvidno da li predloženi propis povećava ili smanjuje prihode ili rashode proračuna.

Posebno valja naglasiti da je nacrtom zakona propisano da će ako se tijekom godine usvoje zakoni, odluke ili programi na osnovi kojih nastaju nove obveze za državni odnosno proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstva za te namjene osigurati u proračunu za sljedeću proračunsku godinu, u skladu sa trogodišnjim fiskalnim projekcijama, odnosno mogućnostima.

Člankom 8. propisuju se financijski poslovi i uvodi obveza formiranja upravnog odjela za financije proračunskog korisnika za izradu i izvršavanje proračuna, proračunsko računovodstvo te obavljanje drugih zadaća u vezi sa zaduživanjem, upravljanjem imovinom države i lokalne samouprave koje je u nadležnosti korisnika s tim da ta služba jednoga korisnika može obavljati zadaće i za druge korisnike u skladu s uredbom Vlade odnosno sporazumom poglavarstva.

Ministar financija pravilnikom propisuje zajedničke osnove za postupak rada odjela za financije, te trajno obrazovanje financijskih djelatnika na razini države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju kojih proračunski korisnik to potanje uređuje.

II. SADRŽAJ PRORAČUNA I FINANCIJSKOG PLANA

(Članci 9. - 16.)

Odredbama glave II. uređuje se sadržaj proračuna i struktura financijskih planova korisnika

Osnovna zakonska odredba uređuje da se proračun sastoji od: općeg i posebnog dijela te plana razvojnih programa. Opći dio proračuna čine: račun prihoda i rashoda i račun financiranja, a posebni dio proračuna: plan rashoda i izdataka proračunskih korisnika raspoređenih u tekuće i razvojne programe za tekuću proračunsku godinu.

Financijski plan proračunskih korisnika čine prihodi i primici te rashodi i izdaci raspoređeni u programe. Financijski plan izvanproračunskih korisnika kao i kod proračuna sastoji se od općeg i posebnog dijela u kojem su iskazani prihodi i primici rashodi i izdaci raspoređeni u tekuće i razvojne programe.

Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od: propisanih vrsta prihoda (poreznih i ostalih prihoda) te rashoda (za zaposlene, materijalni i financijski rashodi, za subvencije, pomoći i naknade, za donacije i ostali rashodi i za nabavu nefinancijske imovine).

Račun financiranja sadrži primitke od financijske imovine i primljene kredite i zajmove te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Finansijski plan proračunskih korisnika koncipiran je na način da sadrži njihov trogodišnje programe kao osnov za njihovo financiranje te potrebna sredstva za njihovu provedbu, broj djelatnika i procjenu rezultata programa i potreban broj djelatnika za njegovo provođenje.

Osnovno načelo je da u proračunu mora biti razvidan raspored i iskazivanje prihoda i primitaka po izvorima te raspored rashoda i izdataka prema proračunskim klasifikacijama, s tim da je neophodno osigurati uravnoteženje proračuna na razini prihoda i primitaka.

Uravnoteženje proračuna tijekom godine provodi se po postupku za donošenje proračuna i to ako se zbog izvanrednih prilika i potreba, povećaju rashodi i izdaci, odnosno smanje prihodi i primici. Proračun se mora uravnotežiti ili sniženjem predviđenih rashoda i izdataka ili pronalaženjem novih prihoda i primitaka.

Prihodi, primici, rashodi i izdaci proračuna države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i finansijskih planova iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama i to: organizacijskoj, ekonomskoj, funkcionskoj, lokacijskoj i programskoj.

Plan razvojnih programa sadrži planirane rashode proračuna za investicije i kapitalne pomoći u sljedeće tri godine i to po programima korisnika, po godinama i cjelovitim izvorima prihoda za njihovu realizaciju.

III. IZRADA PRORAČUNA I FINANSIJSKOG PLANA

(Članci 17. - 29.)

U odredbama glave III. propisuju se prepostavke za izradu proračuna i smjernice ekonomске i fiskalne politike koje donosi Vlada, a koje su neophodne za izradu prijedloga opsega finansijskog plana proračunskih korisnika i prijedloga proračuna.

Izvršno tijelo (Vlada odnosno poglavarstvo) predlaže svom predstavničkom tijelu na donošenje proračun za sljedeću proračunska godinu i projekciju proračuna za naredne dvije godine. Uz to daje mu na suglasnost i finansijske planove izvanproračunskih korisnika uz obrazloženje, zakone odnosno lokalne odluke i druge propise koji su potrebni za planiranje i izvršavanje proračuna. Napominjemo da su bitni sastavni dio obrazloženja prijedloga proračuna: plan radnih mjesta, plan nabave i plan razvojnih programa uz obrazloženje.

Na osnovi uputa za izradu prijedloga državnog proračuna Ministarstva financija proračunski korisnici izrađuju prijedlog svog finansijskog plana (prihode i primitke iskazane po vrstama iz kojih potječu, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama propisanima, obrazloženje prijedloga finansijskog plana, planirani broj i strukturu djelatnika, plan nabave i plan razvojnih programa. Uz

to slijede: obrazloženi programi, zakonske i druge podloge na kojima se oni temelje, pokazatelje za izračun i ocjenu potrebnih sredstava te izvještaji o dostignutim ciljevima i rezultatima programa s područja proračunskog korisnika u prethodnoj godini. Izvanproračunski korisnik proračuna priprema svoj finansijski plan na istim osnovama kao i proračunski korisnik i u skladu sa pravilnikom ministra financija s tim da ga donosi njegovo nadležno tijelo po postupku, propisanom u posebnom zakonu, ali se podnosi na suglasnost Saboru zajedno s državnim proračunom.

IV. POSTUPAK DONOŠENJA PRORAČUNA

(Članci 30. – 39.)

U odredbama glave IV. propisuje se postupak izrade, predlaganja finansijskih planova i proračuna, izrada i donošenje konsolidiranog plana proračuna te rokovi i nadležna tijela za njihovu provedbu. Proračun donosi Sabor odnosno predstavničko tijelo do konca tekuće godine za narednu proračunsку godinu u roku koji omogućava primjenu proračuna sa 1. siječnja godine za koju se donosi proračun.

Izmjene i dopune državnog odnosno proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provode se po postupku za donošenje proračuna.

Ako predstavničko tijelo ne doneše proračun prije početka proračunske godine, privremeno se nastavlja financiranje na osnovi odluke o privremenom financiranju. Financiranje se obavlja se razmjerno prihodima ostvarenima u istom razdoblju prema proračunu za prethodnu godinu, najduže za prva tri mjeseca proračunske godine. Financiraju se isti programi kao i prethodne godine, a korisnici ne smiju povećavati broj zaposlenih u odnosu na stanje 31. prosinca prethodne godine, a proračunski korisnici ne smiju preuzimati nove finansijske obveze.

Privremene mjere za uravnoteženje proračuna mogu se provoditi u tijeku proračunske godine kada se zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci odnosno smanje prihodi i/ili primici proračuna Vlada može uvesti obustavu izvršavanja pojedinih rashoda i/ili izdataka koja može trajati najduže 45 dana (zaustaviti preuzimanje obveza i/ili predlagati produljenje ugovorenih rokova plaćanja i/ili zaustaviti preraspodjelu proračunskih sredstava, potrebno radi preuzimanja obveza). Vlada mora obavijestiti Sabor o tim mjerama. Ako se za vrijeme provođenja mjera privremenog obustavljanja izvršavanja proračuna proračun ne može uravnotežiti, Vlada mora najkasnije u roku od 15 dana prije isteka roka za privremeno obustavljanje izvršavanja proračuna predložiti izmjene i dopune proračuna.

Na osnovi iznosa planiranih proračunom, proračunski korisnik mora izraditi finansijski plan po mjesecima, za cijelu godinu.

Proračunski korisnik može uz suglasnost Vlade na prijedlog ministra financija preuzeti obveze po ugovorima, koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama, s tim da se u godišnjem propisu o izvršavanju proračuna propisuje najviši iznos obveze koji može proračunski korisnik preuzeti u proračunskoj godini. Plaćanja iz ovih obveza preuzetih korisnik kao obvezu mora uključiti u godinu u kojoj obveza dospijeva.

Nacrt zakona ne propisuje mogućnost preraspodjele sredstava osim ako to nije propisano zakonom odnosno odlukom o izvršavanju proračuna. To se ne odnosi na proračunske stavke za otplate glavnice i kamate javnoga duga koje se mogu se izvršavati u iznosima iznad planiranih.

V. IZVRŠAVANJE PRORAČUNA

(Članci 40. - 62.)

U glavi V. propisuje se način odlučivanja o opsegu rashoda korisnika i preuzimanju obveza kroz dodjele proračuna. Dodjela sredstava proračunskom korisniku utvrđuje se u visini sredstava planiranih u godišnjem finansijskom planu proračunskog korisnika, preuzetim obvezama proračunskog korisnika, te likvidnosti proračuna. Proračun se izvršava na temelju mjesecnih dodjela proračunskim korisnicima u skladu s raspoloživim sredstvima.

Tijela nadležna za proračunske korisnike iz svojeg djelokruga utvrđuju mjesecne planove izvršavanja rashoda i izdataka svojih korisnika u okviru mjesecne dodjele.

U proračunu se utvrđuju sredstva za proračunsku zalihu.

Sredstva proračunske zalihe koriste se za nepredviđene namjene, za koje u proračunu nisu osigurana sredstva, ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dostatna sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti.

Sredstva proračunske zalihe koriste se za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja koji mogu ugroziti okoliš i ostalih nepredvidivih nesreća, za izvršavanje sudskih odluka i nagodbi za isplatu naknade i rente te za druge nepredviđene rashode u tijeku godine.

Sredstva proračunske zalihe mogu iznositi najviše 0,50 posto proračunskih prihoda (bez primitaka).

Visina sredstava proračunske zalihe iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje se zakonom odnosno odlukom o izvršavanju proračuna.

Sredstva proračunske zalihe ne mogu se koristiti za kreditiranje.

O korištenju tih sredstava odlučuje Vlada odnosno poglavarstvo do određenog iznosa, predsjednik Vlade odnosno predsjednik poglavarstva i ministar financija, s tim da se visina korištenja sredstava utvrđuje zakonom odnosno odlukom o izvršavanju proračuna.

Namjenski prihodi i primici proračuna (pomoći, prihodi i primici proračunskih fondova, prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika, prihodi od prodaje ili zamjene državnog odnosno lokalnog vlasništva i naknade s naslova osiguranja) jesu prihod odnosno primitak proračuna., s tim da se Zakonom odnosno odlukom o izvršavanju državnog odnosno lokalnog proračuna određuje obvezu uplaćivanja tih prihoda i primitaka. Ministar financija utvrđuje namjenu i uvjete korištenja navedenih sredstava.

Namjenski prihodi i primici koji nisu bili iskorišteni u prethodnoj godini, osim onih koje proračunski korisnik ostvari vlastitom djelatnošću, prenose se u proračun za proračunsku godinu, a za opseg prenesenih prihoda i primitaka povećava se finansijski plan proračunskog korisnika.

Zakon propisuje obvezu povrata donacija koju proračunski korisnik državnog odnosno proračuna - primatelj donacije nije iskoristio na način i pod uvjetima koje je utvrdio donator.

Zahtjev za dodjelu sredstava subvencija, zajmova i drugih oblika državne pomoći mora se temeljiti na uvjetima i na način koji propiše ministar financija, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano. Zahtjev za dodjelu za nabavu roba, usluga i ustupanju radova mora se temeljiti na propisima o javnoj nabavi.

Isplate sredstava iz proračuna mora se temeljiti na vjerodostojnom knjigovodstvenom dokumentu kojim se dokazuje obveza plaćanja, a koju odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvenog dokumenta.

Prema Nacrtu zakona proračunski fond je proračunski korisnik koji ima račun u okviru računa proračuna kojega otvara država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zbog odvojenog vođenja određenih prihoda i primitaka i rashoda i izdataka i ostvarivanja posebnih namjena. Osniva se posebnim zakonom, međunarodnim ugovorom ili odlukom lokalne samouprave.

Proračunski fond se financira iz: proračunskih sredstava, osiguranih u proračunu za tekuću godinu, namjenskih prihoda i primitaka proračuna, koji su utvrđeni kao namjenski prihodi i primici proračunskog fonda iz prihoda i primitaka od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima proračunskoga fonda.

Upravitelj proračunskog fonda je nadležno ministarstvo odnosno poglavarsko jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a isplate na teret proračunskog fonda se mogu izdvajati do visine raspoloživih sredstava proračunskoga fonda, obveze se mogu preuzeti u okviru utemeljenih očekivanja prihoda i primitaka proračunskog fonda.

Neiskorištena sredstva na računu proračunskog fonda na kraju tekuće godine se prenose u sljedeću godinu.

Sustav računa za izvršavanje državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisuje da korisnici mogu imati samo jedan račun koji je dio proračuna.

Plaćanje predujma moguće je samo iznimno i na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva financija odnosno predsjednika poglavarstva.

VI. UPRAVLJANJE IMOVINOM DRŽAVE I JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

(Članci 63. - 74.)

U glavi VI propisuje se način upravljanje finansijskom imovinom.

Raspoloživim novčanim sredstvima na računu proračuna upravlja ministar financija, odnosno poglavarstvo.

Novčana sredstva mogu se ulagati u Hrvatsku narodnu banku, poslovnu banku, u državne vrijednosne papiere, poštujući načela sigurnosti, likvidnosti i isplativosti ulaganja. O obliku ulaganja i izboru banke odlučuje ministar financija, odnosno poglavarstvo u skladu s propisom ministra financija.

Novčana sredstva ne smiju se ulagati u dionice i udjele trgovačkih društava.

Zakonom se propisuje upravljanje javnim ustanovama, javnim poduzećima, fondovima i agencijama te ostvarivanje prava iz dionica i udjela u kapitalu pravnih osoba u dijelu koji se odnosi na usklađivanje njihovih programa rada i finansijskih planova prema potvrđenim programima, nadzor nad odobrenim programima pravnih osoba i nad zaduzivanjem, sudjelovanje u njihovim tijelima upravljanja.

Ministarstvo financija i drugo nadležno tijelo državne uprave, odnosno upravno tijelo za financije, vodi središnji registar pravnih osoba i imovine u vlasništvu države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nacrt zakon propisuje da Vlada odnosno poglavarstvo može podnijeti Saboru zahtjev za izvanrednu reviziju poslovanja pravnih osoba koje potпадaju pod nadležnost Državnog ureda za reviziju, a u kojima država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima najmanje 25 posto udjela u kapitalu.

Osnivanje i prestanak pravnih osoba javnog sektora te stjecanje i prodaja kapitalnih udjela u trgovačkim društvima čiji je osnivač ili suosnivač država odnosno lokalna samouprava odlučuje, predstavničko tijelo, osim ako

posebnim zakonima ili Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi nije drugačije utvrđeno.

Vlada odnosno predstavničko tijelo može, na prijedlog nadležnog ministra odnosno poglavarstva odlučiti o kupnji dionica ili udjela u trgovačkom društvu ako su za kupnju osigurana sredstva u proračunu i ako se time štite javni odnosno lokalni interesi. U slučaju da prestanu javni interes za državno odnosno lokalno vlasništvo dionica ili za udjele u kapitalu pravnih osoba, predstavničko tijelo, odlučuje da se dionice odnosno udjeli u kapitalu prodaju, ako to nije u suprotnosti s posebnim zakonom.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne mogu kupovati dionice ili udjele u trgovačkom društvu.

Bitno je napomenuti da se svota od prodaje udjela i uloga u kapitalu koristi samo za otplatu dugova u računu financiranja.

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nema dugova u računu financiranja, može upotrijebiti sredstva dobivena od prodaje udjela i uloga u kapitalu za financiranje svojih ulaganja.

Nacrtom zakona se propisuje naplata regresnih zahtjeva s naslova jamstva od strane glavnog dužnika

Nacrtom zakona je omogućeno pretvaranje potraživanja države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u udjel u kapitalu u trgovačkim društvima besplatno i iz sredstava proračuna. To se provodi: zamjenom dospjelih nenaplaćenih poreza, doprinosa i drugih obveznih davanja dužnika u postupku prisilnog poravnanja u skladu sa posebnim propisima. zamjenom potraživanja s osnove danih zajmova i plaćenih jamstava i ulaganjem pokretnina i nekretnina, osim nekretnina koje se koriste za obavljanje javnih službi. O stjecanju udjela države u kapitalu u trgovačkog društva odlučuje Vlada.

Omogućava se otpis, djelomični otpis, odgađanje i obročno plaćanje duga državi uz suglasnost Vlade i uz primjerno osiguranje i kamate. Međutim pod dugovima se ne podrazumijevaju dugovi prema državi odnosno lokalnoj samoupravi s naslova obveznih davanja.

Nacrtom zakona propisuje se upravljanje nefinancijskom dugotrajnom imovinom i stjecanje nefinancijske imovine države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pod točno propisanim uvjetima i načelima i standardima koje propisuje Vlada.

Upravljanje nefinancijskom dugotrajnom imovinom, prema ovom Zakonu, obuhvaća korištenje imovine, njezino održavanje i davanje u zakup.

Nefinancijska dugotrajna imovina mora se osigurati ako je to propisano zakonom. Naknada za štetu nastalu na neosiguranoj nefinancijskoj dugotrajnoj imovini isplaćuje se iz proračuna.

Sredstva od prodaje i zamjene nefinancijske dugotrajne imovine države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i naknade štete s osnove osiguranja koriste se samo za održavanje ili kupnju nefinancijske imovine države odnosno lokalne samouprave.

VII. ZADUŽIVANJE, UPRAVLJANJE DUGOVIMA, JAMSTVA DRŽAVE I JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE TE JAVNOG SEKTORA

U glavi VII. regulira se zaduživanje i državni dug, upravljanje državnim dugom intervencije na tržištu vrijednosnih papira, uvjeti i načini sklapanja kreditnih poslova s inozemstvom, izdavanje jamstava, zaduživanje i davanje jamstva lokalne samouprave, te izvanproračunskih korisnika državnog proračuna.

Financijske obveze preuzete u ime i za račun države u skladu s propisima čine državni dug te su državna obveza. Država se može zadužiti u tuzemstvu i inozemstvu u opsegu propisanom zakonom, a državni dug može biti u obliku ugovora o zajmu, emisiji vrijednosnih papira ili drugim odgovarajućim oblicima zaduživanja, s tim da se Zakonom kojim se uređuje izvršavanje godišnjeg proračuna utvrđuje se gornji iznos zaduživanja. U razdoblju privremenog financiranja država se može zadužiti do visine koja je potrebna za otplatu glavnice državnoga duga u tekućoj proračunskoj godini.

Odluku o visini državnog duga i državnih jamstava, na prijedlog Vlade, donosi Sabor, a u skladu s iznosima i namjenama utvrđenima godišnjim proračunom i zakonu o izvršavanju državnog proračuna.

Ukupni javni dug, uključujući i dug proračuna lokalne samouprave otplativ iz svih državnih izvora ne smije prelaziti granicu utvrđenu godišnjim proračunom. Prema ovom Zakonu Ministarstvo finansija vodi popis duga, izdanih jamstava i zajmova.

Država sklapa kreditni posao s inozemstvom i daje jamstvo po kreditnom poslu s inozemstvom sukladno zakonu o izvršavanju proračuna za tekuću godinu ili na temelju posebnog zakona za svaki kreditni posao, s tim da Sabor zakonom potvrđuje ugovore o kreditnom poslu i ugovore o jamstvu sklopljene sa stranim pravnim osobama koje su subjekti međunarodnog prava te međunarodne ugovore po osnovi sukcesije, na temelju kojih za državu nastaju ili mogu proistечi financijske obveze.

Sabor zakonom o izvršavanju državnog proračuna države može ovlastiti Vladu da sklapa kreditne poslove za određene namjene i daje jamstva određenim domaćim pravnim osobama u okviru svote za te namjene, utvrđene državnim proračunom za svaku pojedinu godinu.

Domaća pravna osoba u kojoj država odnosno lokalna samouprava imaju izravni ili neizravni većinski udio u kapitalu odnosno poslovnom udjelu, ili većinsko pravo u odlučivanju, ili izravnu ili neizravnu većinu glasačkih prava, ili mogu imenovati više od polovine članova uprave ili nadzornog odbora, ili imaju pravo provoditi ili provode dominantan utjecaj te upravljaju poslovnim i financijskim politikama društva na temelju ovlasti, sklapa kreditni posao ili daje jamstvo na osnovi suglasnosti Vlade.

Sve finansijske obveze za koje je Vlada izdala jamstva u ime i za račun države u skladu s propisima čine državni dug.

Ministarstvo financija sudjeluje u pregovorima u davanju zajmova s državnim jamstvom te u ime Vlade odobrava ugovore o izdavanju državnih jamstava ili garantnih pisama u skladu s odlukom Vlade.

Vlada može odrediti i druga državna tijela da zajedno s Ministarstvom financija sudjeluju u pregovorima o zajmovima s državnim jamstvom.

Ministarstva koja su nadležna za tražitelje jamstva dužna su u roku 15 dana od podnošenja zahtjeva za suglasnost dati Ministarstvu financija mišljenje o razvojnim promjenama i restrukturiranju društva tražitelja, te ocjenu mogućnosti otplate kredita.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se zaduživati uzimanjem zajma ili izdavanjem vrijednosnih papira.

Jedinice se mogu dugoročno zadužiti samo za investiciju koja se financira iz njihova proračuna, a koju potvrdi njezino predstavničko tijelo uz prethodnu suglasnost Vlade. Njihova ukupna godišnja obveza može iznositi najviše do 20 posto ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se zadužuje. U iznos ukupne godišnje obveze uključen je iznos godišnjeg anuiteta po kreditima, obveze po osnovi izdanih vrijednosnih papira, danim jamstvima i suglasnostima iz prethodnih godina i neplaćene obveze iz prethodnih godina.

Trgovačko društvo i javna ustanova, čiji je osnivač i većinski vlasnik jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se smije zaduživati samo uz suglasnost osnivača odnosno većinskog vlasnika, s tim da se izdana suglasnost uračunava u opseg mogućega zaduživanja osnivača odnosno vlasnika.

Županija može dati jamstvo općini i gradu na svojem području uz prethodnu suglasnost Vlade, pod uvjetima do spomenutih 20 posto ostvarenih prihoda. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može davati jamstva za ispunjenje obveza trgovačkog društva i javne ustanove, čiji je osnivač i većinski vlasnik., a dano jamstvo uključuje se u opseg njezinog mogućeg zaduženja od 20 posto.

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna se mogu zadužiti i davati jamstva samo pod uvjetima koje utvrđuje Vlada na prijedlog ministra financija.

VIII. ODGOVORNOST ČELNIKA PRORAČUNSKOG KORISNIKA, FINANCIJSKOG KONTROLORA I RAČUNOPOLAGAČA

(Članci 112. – 113.)

U glavi VIII. se propisuje nadležnosti čelnika i razgraničenje nadležnosti između finansijskog kontrolora i računopolagača

Čelnik proračunskog korisnika odgovoran je za: planiranje i izvršavanje dijela proračuna, za preuzimanje obveza, verifikaciju obveza, izdavanje naloga za plaćanje na teret proračunskih sredstava tijela koje vodi i utvrđivanje prava naplate te za izdavanje naloga za naplatu u korist proračunskih sredstava, za zakonitost, svrhovitost, učinkovitost i za ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima, može određena prava po ovlaštenju prenijeti na druge osobe.

On je nalogodavac ovlašten za izdavanje naloga za plaćanje.

Analogno se reguliraju odnosi na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Finansijski kontrolor proračunskog korisnika odgovoran je za zakonito izvršavanje naloga nalogodavca u skladu s finansijsko računovodstvenim propisima. Računopolagač je odgovoran za zakonito i svrsishodno trošenje javnog novca za namjene utvrđene proračunom i finansijskim planom, može privremeno zadržati plaćanje ako je u suprotnosti s ovim zakonom ili zakonom koji godišnje uređuje izvršavanje državnog proračuna.

IX. PRORAČUNSKO RAČUNOVODSTVO

(Članci 114. – 123.)

U glavi IX. se definira sadržaj računovodstva, računovodstvena načela, primjena proračunskog računovodstva, odgovornosti i obveze proračunskog korisnika za ustroj te za zakonito i pravilno provođenje proračunskog računovodstva, poslovne knjige i knjigovodstvene isprave. Pored toga ako bitna odredba regulira se priznavanje prihoda i rashoda i procjenjivanje bilančnih pozicija na modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja. Propisuje se i obveza finansijskog izvještavanja proračuna i proračunski korisnika.

Finansijski izvještaji sastavljaju se za razdoblja u tijeku godine i za proračunsku godinu.

Ministarstva/razdjeli konsolidiraju finansijske izvještaje proračunskih korisnika koji su prema organizacijskoj klasifikaciji proračuna, u njihovom sastavu i svoj finansijski izvještaj te ih iskazuju kroz konsolidirani finansijski izvještaj koji dostavljaju Ministarstvu financija.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave konsolidiraju finansijske izvještaje proračunskih korisnika za koje su nadležni i finansijski izvještaj proračuna te ih iskazuju kroz konsolidirani finansijski izvještaj koji dostavljaju Ministarstvu financija.

Ministarstvo financija konsolidira:

1. konsolidirane finansijske izvještaje ministarstava/razdjela, finansijske izvještaje izvanproračunskih korisnika te sastavlja finansijski izvještaj proračuna države,

2. konsolidirane finansijske izvještaje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te sastavlja finansijski izvještaj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i

3. finansijski izvještaj proračuna države i finansijski izvještaj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te sastavlja konsolidirani finansijski izvještaj proračuna Republike Hrvatske.

Ministarstvo financija dostavlja Vladi uz polugodišnji / godišnji obračun proračuna i navedeni izvještaj, a lokalno upravno tijelo za financije dostavlja poglavarstvu uz polugodišnji / godišnji obračun proračuna i taj izvještaj.

X. POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU PRORAČUNA I GODIŠNJI OBRAČUN PRORAČUNA

Članci 124. – 133.)

U glavi X. daje se sadržaj polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna i godišnjeg obračuna proračuna.

Nacrtom zakona se propisuje sadržaj polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna i godišnjeg obračuna proračuna države odnosno lokalne samouprave koji je koncipiran kao i plan proračuna (Račun prihoda i rashoda te obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, Račun financiranja i Posebni dio proračuna – prikaz prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračunskih korisnika, Obrazloženje makroekonomskih pokazatelja te gospodarske i fiskalne politike u proračunskoj godini, Izvješće o zaduživanju i upravljanju dugom, Izvješće o korištenju proračunskih zaliha i izvješće o jamstvima danima u proračunskoj godini, s obrazloženjem i programi. Godišnji obračun, obuhvaća i obrazloženje čiji su sastavni dijelovi podaci iz bilance te objašnjenja odstupanja. Ovdje se koristi proračunska klasifikacija koja je propisana za izradu proračuna.

Ministar financija potanko propisuje strukturu godišnjeg obračuna proračuna i konsolidiranog obračuna proračuna Republike Hrvatske.

Propisuje se obveza izrade bilance dugotrajne imovine države i lokalne samouprave kao akt Vlade u kojem se iskazuje stanje dugotrajne imovine države i lokalne samouprave na dan 31. prosinca tekuće godine. Uz godišnji obračun državnog proračuna svake dvije godine Vlada dostavlja Saboru i bilancu dugotrajne imovine države i lokalne samouprave.

Uz prethodna izvješća – obrasce Nacrt zakona propisuje obvezu izrade i donošenje godišnjeg obračuna proračuna koji usvaja predstavničko tijelo.

Proračunski korisnik priprema godišnji obračun svoga finansijskog plana za proteklu godinu, a nadležno ministarstvo, odnosno nadležno lokalno upravno tijelo pregledava i usklađuje godišnji obračun finansijskog plana svojih korisnika, konsolidira ih te sastavlja konsolidirani godišnji obračun finansijskog plana i godišnje izvješće za proteklu godinu. Konsolidirani godišnji obračun nadležno tijelo dostavlja Ministarstvu financija, odnosno lokalnom upravnom odjelu za financije.

Ministarstvo financija, izrađuje nacrt prijedloga konsolidiranog obračuna proračuna Republike Hrvatske i dostavlja ga Državnom uredu za revizije koji ga kontrolira i nalaz dostavlja Vladi Republike Hrvatske. Vlada podnosi Saboru prijedlog godišnjeg obračuna proračuna na donošenje do 1. lipnja.

Prijedlog godišnjeg obračuna proračuna i izvještaj Državnog ureda za reviziju Vlada odnosno poglavarstvo podnosi Saboru odnosno predstavničkom tijelu na donošenje najkasnije.

Zakon obvezuje i na podnošenje godišnjih izvješća izvanproračunske korisnike proračuna. Izvanproračunski korisnici proračuna moraju pripremiti godišnje izvješće sukladno odredbama Zakona o računovodstvu.

On godišnje izvješće za proteklu godinu, zajedno s obrazloženjem, podnosi nadležnom ministarstvu, koje ga konsolidira i dostavlja Ministarstvu financija.

Godišnje izvješće fondova i agencija, čiji je osnivač država odnosno lokalna samouprava, Vlada odnosno poglavarstvo predlaže na suglasnost Saboru odnosno predstavničkom tijelu zajedno sa konsolidiranim godišnjim obračunom proračuna.

XI. NADZOR PRORAČUNSKIH KORISNIKA

(Članci 134. – 140.)

U glavi XI. propisuje se proračunski nadzor proračunskih i izvanproračunskih korisnika nadziranja zakonitosti, svrhovitosti i pravodobnosti i korištenja proračunskih sredstava te nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti i mjere za poboljšanje stanja i posebne ovlasti

osoba koje obavljaju proračunski nadzor te unutarnju reviziju i unutarnju kontrolu kao postupak.

Nadzor obuhvaća nadzor računovodstvenih, finansijskih i ostalih poslovnih dokumenata proračunskih korisnika.

Ministarstvo financija obavlja proračunski nadzor i nad namjenskim korištenjem proračunskih sredstava svih pravnih i fizičkih osoba koje dobivaju sredstva iz proračuna i finansijskih planova izvanproračunskih korisnika te kreditna sredstva s osnove jamstva države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Unutarnja revizija je tijelo proračunskog korisnika koje neovisno i objektivno utvrđuje ostvarivanje cijelovitih zadaća i funkcija proračunskih korisnika, upozorava na nepravilnosti i neusklađenost sa zakonskim i drugim propisima kojima je utvrđeno njihovo poslovanje te predlaže mjere za njihovo otklanjanje i mjere za unapređenje poslovanja proračunskog korisnika.

Ministar financija propisuje zajedničke kriterije na temelju kojih proračunski korisnici mogu urediti unutarnju reviziju.

Proračunski korisnik obvezan je uspostaviti sustav postupaka i odgovornosti zaposlenih radi uspostave unutarnje kontrole.

XII. KAZNENE ODREDBE

(Članci 141. – 146.)

U glavi XII. daju se kaznene odredbe za prekršaj odgovornih osoba proračunskog korisnika i pravnih osoba i njihovih odgovornih osoba izvanproračunskog korisnika.

Visina novčanih kazni za počinjene prekršaje određena je prema vrsti i težini odnosno finansijskim posljedicama radnje ili propuštanja korisnika i drugih pravnih osoba.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

(Članci 147. – 150.)

U glavi XII. Prijelaznih i završnih odredaba daju se rokovi za izradu podzakonskih propisa, Prestanak važenja propisa i zadržavanje na snazi postojećih propisa iz djelokruga Državne riznice do donošenja novih provedbenih propisa.

U svezi primjedbi, prijedloga i mišljenja radnih tijela Vlade Republike Hrvatske iznesenih na sjednicama od 20. i 21. siječnja 2003. godine na Nacrt zakona o proračunu u nastavku dajemo ispravljeni tekst po člancima zakona .

Novi tekst ugrađen je zatamnjeno (bold) i sastavni je dio teksta koji je dostavljen Vladi RH

Članak 2.

(1) Odredbe ovoga Zakona odnose se na državni proračun, proračunske korisnike državnog proračuna, proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove proračunske korisnike, na javne ustanove i mjesnu samoupravu (u nastavku teksta: proračun i proračunski korisnici).

Na članak 3.

dodaje se novi redni broj 2., a redni brojevi od 2. do 54. postaju od 3. do 55.

Značenje pojmova

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona smatra se da:

2. doprinosi za obvezno osiguranje jesu prihodi izvanproračunskih fondova kojima se financiraju prava propisana posebnim zakonima.

28. odgovorna osoba čelnik je proračunskog i izvanproračunskog korisnika i osoba na koju je ta ovlast prenesena **njegovom odlukom**, računopolagач i finansijski kontrolor;

33. predstavničko tijelo je Sabor, županijska skupština i Gradska skupština Grada Zagreba te općinsko i gradsko vijeće (u nastavku teksta: predstavničko tijelo) koje donosi proračun, **odluke o izvršavanju proračuna**, godišnji obračun proračuna i izvještaje;

Predmet zakona/odлуka koji uređuje izvršavanje proračuna za proračunsku godinu

Članak 6.

(3) Nakon donošenja propisi iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u Narodnim novinama odnosno u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Račun prihoda i rashoda

Članak 11.

Račun prihoda i rashoda državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sastoji se od:

1. Prihoda:

- b) doprinosi za obvezna osiguranja
- c) pomoći iz inozemstva i od pravnih osoba unutar Republike Hrvatske

Smjernice ekonomске i fiskalne politike

Članak 18.

4. okvirni prijedlog opsega finansijskog plana po proračunskim korisnicima za prethodnu proračunska godinu, tekuću proračunska godinu, sljedeću proračunska godinu i za sljedeće dvije godine;

Prijedlog proračuna

Članak 19.

(1) Izvršno tijelo predlaže predstavničkom tijelu:

1. proračun za proračunska godinu i projekciju proračuna za sljedeće dvije godine te izvršenje prethodne proračunske godine i procjenu tekuće proračunske godine

Izrada i donošenje plana nabave

Članak 29.

(5) Zajednički prijedlog plana iz stavka 4. ovoga članka dostavlja se tijelu koje donosi **plan nabave** za sve proračunske korisnike.

Donošenje proračuna

Članak 32.

(3) Propis iz stavka 1. i 2. ovoga članka objavljuje se u Narodnim novinama odnosno u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 45.

Ministarstva odnosno državna tijela nadležna za proračunske korisnike iz svojeg djelokruga i druga državna tijela koja nemaju nadležno ministarstvo ili drugo tijelo koje je za njih nadležno utvrđuju mjesecne planove izvršavanja rashoda i izdataka svojih korisnika u okviru mjesecne dodjele.

Imovina države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 63.

(2) Za izvršavanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu može država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave **svojom imovinom osnovati javne ustanove, fondove, odnosno trgovačka društva i agencije.**

Upravljanje financijskom imovinom

Članak 64.

(2) Novčana sredstva iz stavka 1. ovoga članka mogu se **položiti** u Hrvatsku narodnu banku, poslovnu banku **i ulagati** u državne vrijednosne papire, poštujući načela sigurnosti, likvidnosti i isplativosti ulaganja.

Članak 65.

(1) Nadležna ministarstva **pravilnikom** odnosno poglavarstvo **svojim aktom** utvrđuju obavljanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, i to za:

Pretvaranje potraživanja u udjel u kapitalu

Članak 70.

(2) Udjele u kapitalu trgovačkog društva država može stjecati:

1. **prijebojem** dospjelih nenaplaćenih poreza, doprinosa i drugih obveznih davanja dužnika u skladu s posebnim propisima;
2. **prijebojem** potraživanja s osnove danih zajmova i plaćenih jamstava;

Zaduživanje i državni dug

Članak 75.

(2) Država se može zadužiti u (tuzemstvu) **zemlji** i inozemstvu u opsegu propisanom zakonom.

Članak 77.

(1) Državni dug nastaje u sljedećim slučajevima:

1. za financiranje proračunskog deficit-a,
2. za financiranje investicijskih projekata i posebnih programa, prema odobrenju **Hrvatskog sabora**,
3. za refinanciranje neplaćenog državnog duga na datum dospijeća, a prije tog datuma,
4. za podmirenje dospjelih plaćanja u svezi s državnim jamstvima,
5. za potporu državnoj platnoj bilanci,

(2) Refinanciranje se može primijeniti u sljedeće svrhe:

1. za smanjenje postojeće visine troškova otplate državnog duga,
2. za produženje prosječnog vremena dospijeća (promjena trajanja otplate) državnog duga,
3. za postizanje uravnoteženog rasporeda plaćanja otplate državnog duga.

(3) Vlada **Republike Hrvatske** odlukom utvrđuje uvjete koje investicijski projekti iz stavka (1), točka 2. ovoga članka trebaju ispunjavati te postupak razmatranja i prihvaćanja njihovog financiranja.

Članak 78.

(2) Kada se držani dug usklađuje sa **(hrvatskom) - brisati** kunom, obveze iskazane u stranoj valuti preračunavaju se prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan usklađenja.

Upravljanje državnim dugom

Članak 82.

(3) Vlada može **sklopiti poslove s izvedenim financijskim instrumentima** radi postizanja povoljnije valutne i kamatne strukture državnoga duga te što manjeg rizika pri međuvalutnim promjenama i porastu kamatnih stopa.

Članak 84.

(2) **Kada se državni vrijednosni papiri izdaju uz popust ili proviziju, visina tih pokazatelja se izračunava na temelju nominalne vrijednosti državnih vrijednosnih papira.**

Članak 86.

(6) Vlada može predložiti mjere ograničenja u **vezi** zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvanproračunskih fondova navedenih u zakonu o izvršavanju državnog proračuna za određenu godinu.

Članak 85.

(1) Omjer nepodmirenog iznosa državnog duga na kraju godine u odnosu na projekciju **bruto društvenog proizvoda** može biti veći od prošlogodišnjeg omjera s time da rečeni omjer ne bude veći od 60 posto **bruto društvenog proizvoda**.

Članak 88.

(1) Ministar financija može pozajmljena sredstva prenijeti državnim tijelima, finansijskim institucijama i/ili drugim pravnim subjektima u skladu s ugovornim uvjetima, u slučaju kada se ugovorom o državnom zajmu omogućava namjensko financiranje.

Dug s državnim jamstvom

Članak 92.

(1) Država sklapa kreditni posao s **nerezidentom** i daje jamstvo po kreditnom poslu s **nerezidentom** sukladno zakonu o izvršavanju proračuna za tekuću godinu ili na temelju posebnog zakona za svaki kreditni posao.

(2) Sabor zakonom potvrđuje ugovore o kreditnom poslu i ugovore o jamstvu iz stavka 1. ovoga članka sklopljene sa **nerezidentima** koji su subjekti međunarodnog prava te međunarodne ugovore na osnovi sukcesije temeljem kojih za državu nastaju ili mogu proisteći finansijske obveze.

Članak 94.

(1) **(Domaća) – brisati.** Pravna osoba u kojoj država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju izravni ili neizravni većinski udio u kapitalu odnosno poslovnom udjelu, ili većinsko pravo u odlučivanju, ili izravnu ili neizravnu većinu glasačkih prava, ili može imenovati više od polovine članova uprave ili nadzornog odbora, ili ima pravo provoditi ili provodi dominantan utjecaj te upravlja poslovnim i finansijskim politikama društva na temelju ovlasti, sklapa kreditni posao ili daje jamstvo na osnovi suglasnosti Vlade.

(3) **(Domaća) – brisati.** Pravna osoba u kojoj država ima većinski paket dionica odnosno udjela mora osigurati da se kreditni posao ne dijeli s namjerom izbjegavanja odredbe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 95.

(1) Sve finansijske obveze za koje je Vlada izdala jamstva u ime i za račun države u skladu s propisima čine državni dug.

(2) Kriterije i uvjete za odobravanje državnih jamstava propisat će Vlada uredbom, a poglavarstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave svojim aktom.

Članak 96.

(1) Ministarstvo financija sudjeluje u pregovorima u davanju zajmova s državnim jamstvom te u ime Vlade odobrava ugovore o izdavanju državnih jamstava (ili garantnih pisama) – brisati u skladu s odlukom Vlade.

Članak 101.

U slučaju kada se uvjeti iz članka 100., stavak 2., točka 2. ne uređuju ugovorom o izdavanju državnog jamstva, ministar financija zajedno s vjerovnikom utvrđuje mjere koje se imaju poduzeti u slučaju dospjeća naplate iz državnog jamstva, kao i rokove u kojima država treba podmiriti dospjele neplaćene obveze, sukladno posebnim propisima.

Članak 103.

(1) Korisnik zajma je dužan platiti državi svaki iznos koji je država platila po osnovi izdanog državnog jamstva.

Članak 106.

(3) Pod ostvarenim proračunskim prihodima podrazumijevaju se ostvareni prihodi pojedine jedinice lokalne samouprave iz članka 11. ovoga Zakona, umanjeni za prihode i primitke:

1. od domaćih i inozemnih pomoći i donacija iz državnog proračuna i proračuna drugih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
2. iz posebnih ugovora: mjesni samodoprinos i sufinsanciranje građana,
3. od **domaćeg** i inozemnog zajma.

Proračunski nadzor

Članak 134.

(1) Proračunski nadzor postupak je nadziranja zakonitosti, svrhovitosti i pravodobnosti korištenja proračunskih sredstava te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti i mjere za poboljšanje stanja.

Posebne ovlasti osoba koje obavljaju proračunski nadzor

Članak 136.

(1) Ako osoba ovlaštena za proračunski nadzor pri obavljanju nadzora utvrdi da je počinjen prekršaj (iz Zakona o finansijskim prekršajima, drugog propisa ili akta) - brisati, u zapisniku o obavljenom nadzoru utvrđuje nepravilnosti.

(2) Na postupak proračunskog nadzora odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku. (**i Zakona o finansijskim prekršajima**) - **brisati**.

Nadležnost unutarnjeg revizora

Članak 139.

(1) Unutarnji revizor **ispituje i ocjenjuje** valjanosti i svrhovitosti sustava internih kontrola, upravljačkih kontrola i računovodstvenog sustava proračunskog korisnika.

Unutarna kontrola

Članak 140.

Čelnik proračunskog korisnika mora **pravilnikom propisati** postupak i odgovornost zaposlenih radi uspostave unutarnje kontrole.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rokovi za izradu podzakonskih propisa

Članak 147.

(1) Vlada **će donijeti** propise iz:

- članka 8. stavak 4., članka 72. stavak 3. članka 77. stavak 3. i članka 110. stavak 3. ovog Zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- **članka 26. stavak 5. ovog zakona u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga Zakona**,

- članka 27. stavak 1., članka 28. stavak 6. i članka 29. stavak 6. ovoga Zakona do 31. ožujka 2004. godine.

- članka 95. Zakona u roku od mjesec dana od stupanja na snagu ovoga Zakona

(2) Ministar financija **će donijeti** propise iz:

- članka 117. ovog zakona u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- članka 2. stavak 3. i članka 15. stavak 3. ovoga Zakona u roku od četiri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- članka 10. stavak 3., članka 38. stavak 3., članka 42. stavak 3., članka 51. stavak 2., članka 54. stavak 2., članka 55. stavak 3., članka 64. stavak 1., članka 71. stavak 2., članka 73. stavak 4., članka 105. stavak 6., članka 124. stavak 4., članka 126. stavak 3., članka 128. stavak 1., članka 132. stavak 2. i članka 134. stavak 5. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- članka 8. stavak 5. ovoga Zakona u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga Zakona,

- članka 138. stavak 3. i 4. ovoga Zakona do 30. lipnja 2004. godine.

(3) Propise iz članka 27. stavak 2. ovoga Zakona do 31. svibnja 2004. godine donosi ministar financija u suglasnosti sa ministrom nadležnim za gospodarstvo, ministrom nadležnim za javne radove, obnovu i graditeljstvo te ministrom nadležnim za obrt, malo i srednje poduzetništvo.

(4) Propise iz članka 28. stavak 8. ovoga Zakona do 31. svibnja 2004. godine donosi ministar nadležan za pravosuđe, upravu i lokalnu samoupravu.

(5) Propise iz članka 29. stavak 8. do 31. svibnja 2004. godine donosi nadležno tijelo državne uprave za javnu nabavu, odnosno poglavarstvo.

Članak 148.

Korisnici državnog i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju utvrditi odgovarajuće oblike unutarnje revizije iz članka 138. stavak 2. ovoga Zakona do 31. prosinca 2004.

Članak 148. postaje 149.

Do donošenja propisa iz članka 147. ovoga Zakona primjenjuju se propisi:

- Uredba o računovodstvu proračuna (Narodne novine, br. 96/94, 108/96, 119/01 i 74/02,

- Uredba o sustavu glavne knjige riznice te načinu vođenja jedinstvenog računa riznice (Narodne novine, br. 97/95),

- Pravilnik o mjerilima za korištenje prihoda proračunskih korisnika ostvarenih na tržištu od obavljanja osnovne i ostale djelatnosti (Narodne novine, br. 146/98),

- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 119/01 i 74/02),

- Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 74/02 i 3/03),

- Pravilnik o proračunskom nadzoru i unutarnjem nadzoru (Narodne novine, br. 92/96),
- Naputak o ekonomskoj i funkcijskoj klasifikaciji rashoda/izdataka i prihoda i primitaka (Narodne novine, br. 93/01),
- Naputak o izvršavanju državnog proračuna sa jedinstvenog računa riznice (Narodne novine, br. 4/01).
- Uputa o sadržaju i načinu vođenja registra korisnika državnog proračuna (Narodne novine, br. 45/97)

Prestanak važenja zakona

Članak 150.

(1) S danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti:

Zakon o proračunu (Narodne novine, br. 92/94) i članci 6., 7. i 10. Zakona o kreditnim poslovima s inozemstvom (Narodne novine, br. 43/96)

Početak primjene ovoga Zakona

Članak 149. postaje 151.

(1) Zakon stupa na snagu osmoga dana nakon objave u Narodnim novinama, osim odredbi iz članka 13. stavka 3. pod e), f) i g) i članka 16. stavka 1. ovoga Zakona primjenjivat će se od 1. siječnja 2005. godine

(2) Odredbe koje se odnose na sadržaj pod e), f), g) stavka 3. članka 13. i plan razvojnih programa iz članka 16. ovoga Zakona primjenjivat će se od 1. siječnja 2005.

XII. KAZNENE ODREDBE

Članak 141.

Novčanom kaznom od 500.000,00 kn do 1.000.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako se sredstva proračuna ne koriste sukladno članku 4. stavak 1.,

2. ako proračunski korisnik preuzeće obveze na teret proračuna tekuće godine suprotno odredbama članka 4. stavak 11.,

3. ako proračunski korisnik ne obavlja poslove sukladno odredbama članka 8. stavak 1.,

4. ako ne ustroji finansijsku službu sukladno članku 8. stavak 2.,

5. ako proračunski korisnik pri izradi prijedloga plana razvojnog programa postupi suprotno odredbama članka 26. stavci 1. i 2.,

6. ako se postupi suprotno odredbama članka 26. stavak 7.,

7. ako prijedlog plana radnih mesta nije izrađen i predložen sukladno odredbama članka 28. stavak 2.,

8. ako prijedlog plana radnih mesta nije usklađen sukladno odredbama članka 28. stavak 3.

9. ako se postupi suprotno odredbama članka 28. stavak 9.,

10. ako proračunski korisnik pri izradi prijedloga plana nabave postupi suprotno odredbama članka 29. stavci 2. i 3.,

11. ako se postupi suprotno odredbama članka 29. stavak 9.,

12. ako proračunski korisnik ne izradi finansijski plan sukladno odredbama članka 34. stavak 1. i 3.,

13. ako se privremeno financiranje obavlja suprotno odredbama članka 35. stavak 3.,

14. ako proračunski korisnik preuzme nove finansijske obveze u razdoblju privremenog financiranja, a što je suprotno odredbama članka 35. stavak 6.,

15. ako proračunski korisnik postupi suprotno odredbama članka 35. stavak 5.,

16. ako proračunski korisnik kod plaćanja predujma postupi suprotno odredbama članka 37.,

17. ako proračunski korisnik preuzme obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama suprotno odredbama članka 38. stavak 1.,

18. ako proračunska sredstva budu preraspoređena suprotno odredbama članka 39. stavak 1. i 3.,

19. ako proračunski korisnik ne utvrdi, naplati, te uplati u proračun prihode i primitke sukladno odredbama članka 40. stavci 3. i 4., te ne pristupi izvršavanju svih rashoda i izdataka sukladno odredbama članka 40 stavak 4.,

20. ako proračunski korisnik sklapa ugovore o nabavi roba, obavljanju usluga i ustupanju radova suprotno odredbama članka 41. stavak 1.,

21. ako proračunski korisnik preuzeme suprotno odredbama članka 44.,

22. ako proračunski korisnik koji nije iskoristio donaciju postupi suprotno odredbama članka 53.,

23. ako proračunski fond otvorи račun suprotно odredbama članka 57. stavak 2.,

24. ako se nakon nastupa uvjeta za prestanak proračunskog fonda nije postupilo sukladno odredbama članka 61. stavak 2.

25. ako proračunski korisnik postupi suprotno odredbama članka 62.,

26. ako se novčana sredstva ulažu suprotno odredbama članka 64. stavak 5.,

27. ako se svota od prodaje udjela i uloga u kapitalu koristi suprotno odredbama članka 68. stavak 1.,

28. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upotrijebi sredstva dobivena od prodaje udjela i uloga u kapitalu suprotno odredbama članka 68. stavak 2.,

29. ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži suprotno odredbama članka 105. stavak 1.,

30. ako se javna ustanova čiji je osnivač i većinski vlasnik jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži suprotno odredbama članka 107. stavak 1.

31. ako se trgovačko poduzeće čiji je osnivač i većinski vlasnik jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje suprotno odredbama članka 107. stavak 1.,

32. ako se odluka o suglasnosti za zaduzivanje ne doneše sukladno odredbama članka 107. stavak 2.,

33. ako je dana suglasnost za zaduzivanje suprotna odredbama članka 107. stavak 3.,

34. ako jedinica područne (regionalne) samouprave da jamstvo suprotno odredbama članka 108. stavak 1.,

35. ako jedinica lokalne samouprave da jamstva suprotno odredbama članka 108. stavak 2.,

36. ako odluka o davanju jamstva iz stavka 2. ovoga članka nije donešena sukladno odredbama članka 108. stavak 3.,

37. ako se novoustrojena jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži, da suglasnost i jamstva za zaduženje suprotno odredbama članka 109. stavak 1.,

38. ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje i daje jamstva suprotno odredbama članka 109. stavak 2.,

39. ako se izvanproračunski korisnici državnog proračuna zaduže i daju jamstva suprotno odredbama članka 110. stavak 1.,

40. ako se izvanproračunski korisnik proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduže i daju jamstva suprotno odredbama članka 111. stavak 1.,

41. ako godišnji obračun ne sadrži obrazloženje i objašnjenja sukladno odredbama članka 124. stavak 2.

42. ako se pri izradi polugodišnjeg obračuna proračuna i godišnjeg obračuna proračuna ne koriste proračunske klasifikacije sukladno odredbama članka 124. stavak 3.,

43. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dostavlja podatke sukladno odredbama članka 132. stavak 1.,

44. ako se sredstva za finansijsko izravnanje i pomoći iz državnog proračuna koje prima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koriste suprotno odredbama članka 133.,

45. ako nije ustrojila unutarnju reviziju proračunskog korisnika sukladno odredbama članka 138. stavak 2.

Članak 142.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 100.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba proračuna i proračunskog korisnika:

1. ako se sredstva proračuna ne koriste sukladno članku 4. stavak 1.,

2. ako se izrada i izvršavanje proračuna ne temelji na načelima utvrđenim odredbama članka 4. stavak 2.,

3. ako proračunski korisnik preuzme obveze na teret proračuna tekuće godine suprotno odredbama članka 4. stavak 11.,

4. ako proračunski korisnik ne obavlja poslove sukladno odredbama članka 8. stavak 1.,

5. ako ne ustroji finansijsku službu sukladno članku 8. stavak 2.,

6. ako proračunski korisnik pri izradi prijedloga plana razvojnog programa postupi suprotno odredbama članka 26. stavci 1. i 2.,

7. ako se ne izrađuje zajednički prijedlog plana razvojnog programa sukladno odredbama članka 26. stavak 3.

8. ako se postupi suprotno odredbama članka 26. stavak 7.,

9. ako se ne vodi registar djelatnika proračunskih korisnika sukladno članku 28. stavak 7.

10. ako se ne izrađuje zajednički prijedlog plana sukladno odredbama članka 29. stavak 4.

11. ako se ne vode registri sukladno odredbama članka 29. stavak 7.

12. ako se postupi suprotno odredbama članka 29. stavak 9.,

13. ako proračunski korisnik ne izradi finansijski plan sukladno odredbama članka 34. stavak 1. i 3.,

14. ako se privremeno financiranje obavlja suprotno odredbama članka 35. stavak 3.,

15. ako proračunski korisnik preuzme nove finansijske obveze u razdoblju privremenog financiranja a što je suprotno odredbama članka 35. stavak 6.,

16. ako proračunski korisnik postupi suprotno odredbama članka 35. stavak 5.,

17. ako proračunski korisnik kod plaćanja predujma postupi suprotno odredbama članka 37.,

18. ako proračunski korisnik preuzme obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama suprotno odredbama članka 38. stavak 1.,

19. ako proračunska sredstva budu preraspoređena suprotno odredbama članka 39. stavak 1. i 3.,

20. ako proračunski korisnik ne utvrdi, naplati, te uplati u proračun prihode i primitke sukladno odredbama članka 40. stavci 3. i 4., te ne pristupi izvršavanju svih rashoda i izdataka sukladno odredbama članka 40 stavak 4.,

21. ako proračunski korisnik sklapa ugovore o nabavi roba, obavljanju usluga i ustupanju radova suprotno odredbama članka 41. stavak 1.,

22. ako proračunski korisnik preuzeme obveze suprotno odredbama članka 44.,

23. ako korisnik preuzeme i plaća obveze suprotno odredbama članka 51. stavak 1.,

24. ako proračunski korisnik koji nije iskoristio donaciju postupi suprotno odredbama članka 53.,

25. ako zahtjev za dodjelu sredstava za nabavu nije temeljen na odredbama članka 54. stavak 1.,

26. ako zahtjev za dodjelu sredstava subvencija, zajmova i drugih oblika državne pomoći nije temeljen na odredbama članka 54. stavak 2.,

27. ako se rashod i izdatak iz proračuna ne temelji na vjerodostojnom knjigovodstvenom dokumentu kojim se dokazuje obveza plaćanja sukladno odredbama članka 55. stavak 1.,

28. ako odgovorna osoba prije isplate ne provjeri i ne potpiše pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvenog dokumenta sukladno odredbama članka 55. stavak 2.,

29. ako proračunski korisnik nakon što naknadno utvrdi da je isplata iz proračuna izvršena nezakonito i/ili neopravdano ne postupi sukladno odredbama članka 56. stavak 1.,

30. ako proračunski fond otvoriti račun suprotno odredbama članka 57. stavak 2.,

31. ako isplate na teret proračunskog fonda i preuzete obveze nisu sukladne odredbama članka 60. stavak 1.,

32. ako se nakon nastupa uvjeta za prestanak proračunskog fonda nije postupilo sukladno odredbama članka 61. stavak 2.

33. ako proračunski korisnik postupi suprotno odredbama članka 62.,

34. ako se novčana sredstva ulažu suprotno odredbama članka 64. stavak 5.,

35. ako se svota od prodaje udjela i uloga u kapitalu koristi suprotno odredbama članka 68. stavak 1.,

36. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upotrijebi sredstva dobivena od prodaje udjela i uloga u kapitalu suprotno odredbama članka 68. stavak 2.,

37. ako nefinancijska dugotrajna imovina nije stečena sukladno odredbama članka 72. stavak1.,

38. ukoliko ne upravlja imovinom sukladno odredbama članka 73. stavak 2.,

39. ako se sredstva od prodaje i zamjene nefinancijske dugotrajne imovine, te naknade štete s osnove osiguranja koriste suprotno odredbama članka 74.,

40. ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži suprotno odredbama članka 105. stavak 1.,

41. ako je ukupna godišnja obveza lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 104. ovoga Zakona suprotna odredbama članka 106. stavak 1.,

42. ako se javna ustanova čiji je osnivač i većinski vlasnik jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži suprotno odredbama članka 107. stavak 1.

43. ako se odluka o suglasnosti za zaduživanje ne doneše sukladno odredbama članka 107. stavak 2.,

44. ako je dana suglasnost za zaduživanje suprotna odredbama članka 107. stavak 3.,

45. ako jedinica područne (regionalne) samouprave da jamstvo suprotno odredbama članka 108. stavak 1.,

46. ako jedinica lokalne samouprave da jamstva suprotno odredbama članka 108. stavak 2.,

47. ako odluka o davanju jamstva nije donesena sukladno odredbama članka 108. stavak 3.,

48. ako se novoustrojena jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduži, da suglasnost i jamstva za zaduženje suprotno odredbama članka 109. stavak 1.,

49. ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje i daje jamstva suprotno odredbama članka 109. stavak 2.,

50. ako ne postupa sukladno odgovornosti utvrđenoj u odredbama članka 112. stavak 1., 2. i 3.,

51. ako ne ustroji i ne provodi proračunsko računovodstvo sukladno odredbama članka 118. stavak 1. i 2.,

52. ako ne sastavlja, ne potpisuje i ne podnosi finansijske izvještaje sukladno odredbama članka 118. stavak 3. i 4.,

53. ako se ne vode poslovne knjige sukladno odredbama članka 119. stavak 1.,

54. ako se u vezi s knjigovodstvenim ispravama ne postupa sukladno odredbama članka 120.,

55. ako nefinacijska dugotrajna imovina nije revalorizirana sukladno odredbama članka 121. stavak 3.,

56. ako se ne sastavljuju finansijske izvještaje sukladno odredbama članka 122. stavak 1. i 2.,

57. ako se ne čuvaju finansijski izvještaji sukladno odredbama članka 122. stavak 4.,

58. ako korisnici ne izrade i ne dostave finansijske izvještaje sukladno odredbama članka 122. stavak 5.,

59. ako se ne konsolidiraju i ne dostavljaju finansijski izvještaji sukladno odredbama članka 123. stavak 1. i 2.,

60. ako sadržaj polugodišnjeg izvještaja proračuna i godišnjeg obračuna proračuna nije sukladan odredbama članka 124. stavak 1.,

61. ako godišnji obračun ne sadrži obrazloženje i objašnjenja sukladno odredbama članka 124. stavak 2.

62. ako se pri izradi polugodišnjeg obračuna proračuna i godišnjeg obračuna proračuna ne koriste proračunske klasifikacije sukladno odredbama članka 124. stavak 3.,

63. ako proračunski korisnik ne priprema ni ne dostavlja godišnji obračun svoga finansijskog plana za proteklu godinu sukladno odredbama članka 129. stavak 1.,

64. ako se ne postupi sukladno odredbama članka 129. stavak 2., te se ne dostavi konsolidirani godišnji obračun prema odredbama članka 129. stavak 3.,

65. ako godišnji obračuni proračuna se ne objave sukladno odredbama članka 129. stavak 8.,

66. ako prijedlog godišnjeg obračuna proračuna nije dostavljen sukladno odredbama članka 131.,

67. ako prijedlog godišnjeg obračuna proračuna nije dostavljen sukladno odredbama članka 131.,

68. ako se sredstva za finansijsko izravnjanje i pomoći iz državnog proračuna koje prima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koriste suprotno odredbama članka 133.

Članak 143.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj finansijski kontrolor korisnika proračuna:

- ako ne postupa sukladno odgovornosti utvrđenoj u odredbama članka 113. stavak 1.

Članak 144.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj računopolagač korisnika proračuna:

1. ako ne postupa sukladno odgovornosti utvrđenoj u odredbama članka 113. stavak 2.,

2. ako ne postupa sukladno odredbama članka 113. stavak 3.,

Članak 145.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 100.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba izvanproračunskog korisnika:

1. ako se trgovačko poduzeće čiji je osnivač i većinski vlasnik jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje suprotno odredbama članka 107. stavak 1.,

2. ako se izvanproračunski korisnici državnog proračuna zaduže i daju jamstva suprotno odredbama članka 110. stavak 1.,

3. ako se izvanproračunski korisnik proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zaduže i daju jamstva suprotno odredbama članka 111. stavak 1.,

4. ako izvanproračunski korisnik ne izradi i ne dostavi godišnji obračun finansijskog plana sukladno odredbama članka 130. stavak 1. i 2.

Članak 146.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 100.000,00 kn kaznit će se za prekršaj osoba ovlaštena za proračunski nadzor ako postupi suprotno odredbama članka 137.

Članak 147.

Novčanom kaznom od 10.000,00 kn do 20.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba proračuna i proračunskog korisnika:

1. ako prihodi, primici, rashodi i izdaci nisu iskazani sukladno odredbama članka 15. stavak 1.,

2. ako je plan radnih mesta suprotan odredbama članka 28. stavak 1.,

3. ako prijedlog plana radnih mesta nije izrađen i predložen sukladno odredbama članka 28. stavak 2.,

4. ako prijedlog plana radnih mesta nije usklađen sukladno odredbama članka 28. stavak 3.

5. ako zajednički prijedlog plana nije usklađen sa odredbama članka 28. stavak 4.

6. ako se postupi suprotno odredbama članka 28. stavak 9.,

7. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne izvijesti Ministarstvo financija sukladno odredbama članka 107. stavak 4. i članka 108. stavak 6.,

8. ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne izvještava Ministarstvo financija sukladno odredbama članka 105. stavak 8.

Članak 148.

Novčanom kaznom od 21.000,00 kn do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba korisnika proračuna:

- ako ne razgraniči nadležnosti između finansijskog kontrolora i računopolagača sukladno odredbama članka 113.